

Világ orvostársai egyesületek!

NÉPLAP

MAI SZÁMUNKBÓL: Egyiptom készen áll arra, hogy az erőszakos lépésekre megadja a választ (2. oldal) — A magyar Külügyminisztérium jegyzéke az Egyesült Államok kormányához (2. oldal) — Mit kell tudni a lakóházszövetkezetek szervezéséről és a szövetkezeti társaságok építéséről? (3. oldal) — A debreceni munkások helyzetéről (4. oldal) — Közbotrányokozók ellen indítottak eljárást (6. oldal)

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM 178. SZÁM ARA: 50 FILLER 1956. JUL. 29., VASARNAP

Szívünk szerint való terv

Százezrek fogadták örömmel és lelkesedéssel a második öt éves tervünk módosított irányelveit: az ipar, mezőgazdaság fejlesztésének, a népjó-léte emelésének nagyszerű programját, amelyben már a dolgozók alkotókedvessége, munkája és gondolatja is benne van. A terv alapján újabb hatalmas fejlődés előtt áll hazánk minden része. Elsősorban határozottan és céltudatosan tovább folytatjuk az iparosítást, új üzemeket építünk, korszerűsítjük a meglévőket, s az egész gyártást fokozatosan elállítjuk új technikával. Öt év alatt az ipar termelése 47-50 százalékkal nő, emelkedik a termelékenység, csökken az önköltség, s megnövekszik a külföldi piacokon. Mindez a gépek felújítása, és korszerűsítése közepette megy végbe szem előtt tartva az anyagellátás megjavítását is, amelyről az irányelv-tervezet a következőket mondja: „A folyamatos termelés feltételeinek biztosítása érdekében már a második öt éves terv első éveiben lényegesen meg kell javítani az anyagellátást. Jelentősen növelni kell a központi állami anyagterületet. Az anyagkészletek emelése mellett biztosítani kell, hogy a készletek választék és minőség szerinti összetétele megfeleljen a szükségleteknek. Ennek elérése végett fokozni kell az anyagokkal, mindenekelőtt a külföldi származó anyagokkal való takarékoskosságot.

Természetesen az ipar fejlesztésénél továbbra is a termelési eszközök gyártására fordítjuk a legnagyobb figyelmet, mivel a mezőgazdaság szocialista átszervezésének, az elszívonal tartós emelésének, nem utolsósorban a technika fejlesztésének végeredményben ez az egyetlen reális alapja. Mondani sem kell, hogy a termelési eszközök gyártása kedvezően befolyásolja a fogyasztási cikkek termelését is, amelynek mennyisége a második öt éves tervben további 38-40 százalékkal nő. Mivel az iparosítás a decentralizáció messzemenő felfelé való vételeivel megy végbe, úgyszólván az ország minden területén gazdagabb lesz majd új létesítményekkel, és korszerűsítjük, bővítjük a meglévő üzemeket. Ilyen vonatkozásban Tiszánál fejlesztésének programja is átvizsgálható és gazdag.

Nézünk meg, mit ad majd az irányelvek szerint a második öt éves terv az Alföld egy-egy részének lakóinak? Mindenekelőtt a már megépült hatalmas létesítmények mellé (Tiszalök, Hajdúsági Gyógygyógyár stb.) rövidesen újak kerülnek. Vegyük talán a legfontosabbat: a magyar vegyipar szíve s bázisa az Alföldön lesz. A második öt éves terv során ugyanis felépül a Tiszavidéki Vegyipari kombinát, amelyet elsősorban a Román Népköztársaság lát el olcsó nyersanyagokkal. A kombinát segítségével lényegesen új iparág jön létre, amely népgazdaságunkat olcsó s jelentős mértékben drága import cikkeket helyettesítő műanyagok számát a jövőről: öt év alatt a kombinát üzemeltetésével kétszeresére

nő a vegyipar és népgazdaságunké. Megindul a gyapotot, selymet helyettesítő és azok tartósságát messze túlszárnyaló szintetikus műszálak termelése, s ugrásszerűen emelkedik a műtrágyagyártás is. A terv szerint közel 5 milliárd forintot számunk erre a nagy műre, amelynek felépítésével az Alföld lakóinak ezrei találhatnak ismét biztos munkahelyet.

Ami a további beruházásokat illeti, Debrecenben teljesen felépül és dolgozni kezd a Kelet-magyarországi Golyóscsapágygyár, bővül a Hajlított Bútorgyár, a Gyógygyógygyár, rekonstruáljuk a Cementárúripari Vállalatot, új építőlengyártó, továbbá új gyümölcsfeldolgozó üzemeket s.b. hozunk létre. Mindnyájan nagyon jól tudjuk, mit jelent például a golyóscsapágygyártás további fejlesztése. Annak idején bosszúsán láttuk, mint fogja le az építők kezét a jobboldali elhajlás, de annak inkább örülünk ma, mert tudjuk, hogy a Kelet-magyarországi Golyóscsapágygyár felépítésével nemcsak a munkalehetőség nő meg, de rövidesen Debrecen az ország egyik legszebb és legmodernebb üzemét mondhatja majd magának. És tegyük csak a szívünkre a kezünket, ki gondolt még 1948-ban is arra, hogy a „civis város“ eev olyan új iparág szülőföldje lesz, melyhez hasonló még a népi demokráciákban is kevés van.

A már hagyományos tisztán-tul asztalosipar is további fejlődést ér el a Hajlított Bútorgyár bővítésével. A debreceni üzem termékeit ma már mondhatni világszerte ismerik. A rekonstruált és korszerűen átépített Bútorgyár 1960-ban kb. kétszer annyi székelt gyárt, mint ma, amelynek jelentős része természetesen belsőföldi fogyasztásra készül. Az építőipar gyors fejlődése mellett tanuskodik, hogy a második öt éves terv során nálunk is új blokk- és építő-lengyártó kezd meg működését. A létesítendő új üzem valóságos „házgyár“ lesz, ahol a technika legújabb vívmányait figyelembe véve készülni majd falrészek és más előregyártott elemek. S ha mindehhez hozzáadjuk még a debreceni Nagyalomás építését, a Nyírség további iparosítását, a bővülő, vagy bővítésre váró új erőműveket, a csongrádi téglagyártás fejlesztését, akkor látniuk csak igazán, hogy az Alföld milliárdok, a milliárdok mellett még az eddiginél is nagyobb létesítményeket kap a második öt éves tervben!

Ime a tervlatok, amelyek az irányelvek megjelenésével mindnyájunkat örömmel és bizakodással töltöttek el. S a terv egy része már nem is terv, hiszen a megvalósítás stádiumában van. Munkát, szorgalmat mi adunk hozzá, mert ki ne állna most helyt, aminőn segítségével lényegesen új iparág jön létre, amely népgazdaságunkat olcsó s jelentős mértékben drága import cikkeket helyettesítő műanyagok számát a jövőről: öt év alatt a kombinát üzemeltetésével kétszeresére

A hajdúnánási területi DISZ alapszervezet fiataljai segítenek az aratásban
A hajdúnánási területi DISZ alapszervezet tagjai az aratás megkezdése előtt elhatározták, hogy önkéntes arató brigádokat szerveznek. Az arató brigádok elsősorban idősebb, egyénileg dolgozóknak nyújtanak segítséget. Legelőször ösztöngy Erdi Jánosnének arat-

Az állami gazdaságokban 6590 holdat arattak le az aratógépek

A megye területén lévő állami gazdaságokban befejezéshez közeledik az aratás munkája, szombaton már 98 százalékos teljesítménnyel tartották. A gazdaságoknak gyorsbeadási tervre gabonából 205 vagon volt, és beadták eddig 300 vagonnal.

A Borsói Állami Gazdaság már teljesen befejezte az aratást. 90 százalékban elvégezték a tarlóhántást is, amit annak köszönhetően, hogy idejében, gyorsan behordták a kombájnuszalmat.

Az aratógépek jó munkáját bizonyítja, hogy a gazdaságok területén 6590 holdról vágták le a gabonát és 4800 holdról már a kérészeket is behord-

ták. A cséplés teljes erővel megindult, és több gazdaságban már készílik a földet az őszi búza alá. A darvasi gazdaságban a jövő héten munkába indulnak a gőzlekek. Az állami gazdaságok területén ez évben 6500 holdon termelnek rizst. A növény fejlődése igen jó, megindult a kalászosodás. A holdankenti átlagtermést ha továbbra is jó meleg időjárás lesz, 18-20 mézárára becsülik.

A lohere második kaszálását 85 százalékban elvégezték az állami gazdaságok. Esőmentes időjárásban, veszteség nélkül tudták behordani a takarmányt. Jelenleg a réti szénakaszálása, betakarítása folyik.

A mi barátságunk nem új és nem most kezdődött. Az évszázados történelmi események azt bizonyítják, hogy a lengyel és a magyar népek mindig közös problémája volt, a szabadságról folyó harc. Ebben az épületben és szobában, ahol most vagyunk — alig száz éve — Kossuth Lajos lakott és dolgozott. S minden valószínűség szerint járhatott itt a nagy lengyel hős, a magyar szabadságharc kimagasló alakja, Bem tábornok is. De az emlékeztető debreceni csatában nemcsak magyar, hanem lengyel hősök is harcoltak és estek el, vértük és életükért áldozta a magyar nép szabadságáért. Mi, a Debrecen Város Tanácsa és a város dolgozó népe épp olyan kegyelettel őrizzuk emlékeiket, mint a magyar honvédekét. Ha akkor egybefolyó vérmünk szentelte meg barátságunkat és közös célunkat, akkor most, a verejtékünk kapcsolt össze, amelyet közös nyűgünk, a szocializmus, a béke ügyéért áldozunk.

Az események annál is inkább jelentős most, — mondotta Ménes elvtárs — mert nemcsakára egy éve lesz annak, hogy barátságát kötöttünk ebben a helyiségben Lublin lengyel és Debrecen magyar város között. S ez a hosszú évek óta fennálló barátság és az országaink felszabadulása óta történt találkozások csak öregítik ezt az őszinte, tiszta és megbonthatatlan barátságot — fejezte be Ménes elvtárs köszöntő szavait és a vendégek egészségére üritette poharát.

Az üdvözlő beszédre Kulczynski professzor, a lengyel parlament alelnöke, egyetemi tanár választott. — Meghatott bennünket ez a pár kedves és közvetlen szó, amit elnök elvtárs mondott nekünk — kezdte beszédét. Különösen kedvesek nekünk azok az emlékek és történelmi hagyományok, amelyek népeinket barátságunk és szeretettel kötik össze. Népeink pár év óta nagy munkába, a szocializmus építésébe kezdtek. El vagyunk szánva, hogy ez a munka, az a harc mindkét népnek a bekezdés, és jöletét biztossítja. Eppen ezért jöttünk ide önök közé, hogy közös megértséssel kicseréljük tapasztalatainkat, sok kérdést beszéljünk

meg, mert ez népeink javát szolgálja. Szeretnénk otthon tájékoztatni hazánk népet, az itteni tanácsok munkájáról, és mi is sok mindent elmondani, a mi nemzeti tanácsunk életéről és munkájáról, fejezte be néhány szavas köszöntő beszédét Kulczynski elvtárs, s majd a városi tanács és a város dolgozó népek egészségére üritette poharát.

A rövid néhány perces fogadtatás után a lengyel parlament küldöttség tagjai a városi tanács vezetivel, s ez alkalmossal beszélgetés közben cserélték ki tapasztalataikat. Ménes elvtárs és a városi tanács más vezetői őszintén feltárták azokat a hibákat és hiányosságokat, amelyek gátolják a tanács-elmegkapcsolatát és teljes demokráciájukat.

Szobakerült itt a közigazgatás munkájának nyilvánosságára, a tömegek tájékoztatására, s ebben nemcsak a tanácsra, hanem a sajtóra is nagy szerep vár. Mind a lengyel vendégek, mind a város vezetői megállapították, hogy a sajtó eddig nem teljesítette feladatát, — különösen az utóbbi öt-hat esztendőben. Szó esett arról is, hogy a választások éppen a tájékoztatlanosság miatt — mert nem vonják be őket a tanácsok munkájába — passzivatok. De hogyha ezt megváltoztatjuk, akkor a dolgozók saját ügyüknek is érdeke a tanács munkáját, s aztán szavaznak ezek segítenek a legfontosabb feladatok megoldásában.

Hétfőn összeül az országgyűlés

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az országgyűlést hétfőn délelőtt 11 órára új ülészakra hívta össze, amely több fontos kérdést tárgyal.

Az ülészak foglalkozik a Szovjetunió Legfelső Tanácsának a világ parlamentjéhez intézett felhívásával, majd Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke üdvözlő a hazánkban tartózkodó lengyel parlamenti küldöttség tagjait. Az üdvözlésre a lengyel szöveg kiállításának vezetője választ. A napirenden a továbbiakban négy fontos beszámoló szerepel. Kristóf István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára beszámol az Elnöki Tanács működéséről, majd törvényjavaslatok és az országgyűlés új ügyrendjének benyújtására kerül sor. Ezután Hegedüs András, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke számol be az országgyűlésnek. Non György, a Népköztársaság legfőbb ügyésze az ügyészség munkájáról tart ismertetést. Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke pedig a parlamenti küldöttségek eszerjéről és az Interparlamentaris Unió munkájáról tájékoztatja a képviselőket. A beszámolókat vita követi.

Az országgyűlés megtárgyalja az új ügyrendet, megválasztja az új bizottságokat és előreláthatólag pénteken az interpellációkra is sor kerül. Az országgyűlés új ülészaka elé nagy várakozással tekint az ország dolgozó népe.

A lengyel parlamenti küldöttség látogatást tett Debrecen Város Tanácsánál

A lengyel parlamenti küldöttség meglátogatta a nádudvari Vörös Csillag Termelési Szövetkezetet. — A képen balról jobbra: Maciej Elczewski elvtárs, a küldöttség egyik vezetője beszélget Szabó István elvtárral. A tisz Vörös Zászló Erdemrenddel kitüntetett elnökével (felül jobbra). A jobb sarokban Jan Wiktor, a küldöttség tagja.

A lengyel parlamenti küldöttség meglátogatta a nádudvari Vörös Csillag Termelési Szövetkezetet. — A képen balról jobbra: Maciej Elczewski elvtárs, a küldöttség egyik vezetője beszélget Szabó István elvtárral. A tisz Vörös Zászló Erdemrenddel kitüntetett elnökével (felül jobbra). A jobb sarokban Jan Wiktor, a küldöttség tagja.

Ebéd után a kedves vendégek városnézésre indultak, meglátogatták a strandot, a Kollégiumot, a történelmi emléktárat, az Oratóriumot, s az Egyetem épületeit. A kedves vendégek ma tegnap utaznak tovább. Ellátogatnak Tarcalra, Sárospatakra és Tokajba is. Ma este megvisszautaznak a fővárosba, majd a következő napokban mennek még tovább országlátásra.

Hajdú-Biharban az első félévben 4064 új belépő gazdagította a termelési szövetkezeteket 13 201 hold földdel

A megyei tanácsánál a termelési szövetkezetek bevonásával a termelési szövetkezeti fejlesztés ügyében értekezletet tartottak, amelyen Tóth Lajos elvtárs, a megyei tanács termelési szövetkezeti osztályának vezetője tartott beszámolót. Részletesen ismertette a megye szövetkezeti mozgalmának adatait, mely szerint az első fél évben 4064 új belépő volt, akik összesen 13 201 hold földet vittek a közös gazdálkodásba.

A termelési szövetkezetek erősítését tekintve viszonylag legjobban a berettyóújfalui Tóth Lajos elvtárs nyomait követve felhívta a figyelmet, hogy a középmezőnyben a szövetkezetek erősítése érdekében fokozottabban gondoskodni kell eljárási. Az értekezleten elhangzottakból kiemeltük, hogy a tisz fejlesztés ügye, mindenki ügye. Ennek érdekében szüntelenül tevékenykedjenek rárt és a termelési szövetkezetek, s maguk a tisz tagok végezzék első sorban a meggyőző, felvilágosító munkát.

A magyar Külügyminisztérium jegyzéke az Egyesült Államok kormányához

A Külügyminisztérium tájékoztatói fősztálya közli:

A Magyar Népköztársaság kormányának megőrzéséről a magyar Külügyminisztérium 1956. július 28-án jegyzéket juttatott el az Amerikai Egyesült Államok magyarországi követéséhez, melyben tiltakozik a különböző amerikai szervezetek által Nyugat-Németországban felbocsátott, izgalgó tartalmú röpcédulákkal és különböző felszólításokkal ellátott léggömböknek a Magyar Népköztársaság légi terébe való küldésé ellen. Mint ismeretes, a magyar Külügyminisztérium két alkalommal, 1954. október 15-én és 1956. február 8-án hasonló tárgyú jegyzéket juttatott az Amerikai Egyesült Államok kormányához.

A Magyar Népköztársaság kormányának július 28-án jegyzékében felhívja az amerikai kormányt figyelmeztetve arra, hogy a különböző amerikai szervezetek ez a tevékenysége súlyosan megsérti a nemzetközi jog általánosan elismert alapelveit.

Az Amerikai Egyesült Államok kormányának a magyar Külügyminisztérium előző tiltakozásaira adott válaszcéduláiban nem vitatta a magyar kormány által kifogásolt cselekmények megtörténetét, azonban ezek a válaszcédulák — a nyilvánvalóan propagandacélokat szolgáló kijelentések kivételével — érdemi megjegyzéseket nem tartalmaznak. A magyar kormány jegyzéke rámutat arra, hogy a szóban forgó nemzetközi jogba ütköző cselekmények azóta sem szűntek meg. „Az illetékes magyar szervek — mint azt a magyar kormány jegyzéke leszögezi — a második magyar jegyzék átadásának napja, 1956. február 6. óta 293 esetben észlelték a Magyar Népköztársaság légi terében ilyen jellegű léggömböket, sőt 1956. július 19-én 11.40 órakor egy Nyugat-Németországban felengedett röpcédulát is észlelték. A magyar repülőgéppel való összeütközés következtében újabb légi katasztrófát okozott; a magyar repülőgép lezuhant és pilótája életét veszítette.”

A magyar kormány sajnálattal állapítja meg, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormányának részéről nemcsak hogy semmiféle intézkedés nem történt a nemzetközi jogba ütköző cselekmények megismétlődésének megakadályozására, hanem az amerikai hatóságok elősegítik és támogatják ezek folytatódását. Ezt bizonyítja az is — mint a jegyzék kiemeli —, hogy a léggömbökkel párhuzamosan amerikai katonai repülőgépek ismételt, csupán július első napjaiban négy esetben megsértették a Magyar Népköztársaság légi terét.

A magyar kormány jegyzéke felhívja a figyelmet arra, — nyilván az Amerikai Egyesült Államok kormányának által ismert — tényre, hogy a nemzetek közötti békeszerződés elősegítése érdekében az utóbbi időben sürített sajtó nemzetközi légijáratát és több külföldi légiforgalmi társaság-

nak adott jogot arra, hogy a Magyar Népköztársaság területére feljuttassák a légijáratot tartson üzemben.

A magyar kormány rámutat arra, hogy az állandóan ismétlődő léggömbhajrákat az ezen a nemzetközi légijáratok utazó magyar és külföldi utasok személyi és vagyoni biztonságát veszélyezteti. „A szerencsétlenségek elkerülése érdekében — emeli ki a jegyzék — az illetékes magyar szervek minden esetben könytelenek lesznek, amikor a Magyar Népköztársaság légi terében léggömböket észlelnek, a személyzettel egyetemben lezártatni és utazásuk folytatását leállítani mindaddig, amíg az illetékes járat útvonalán a veszélytelen közlekedést nem látják biztosítottak.”

Ezért a Magyar Népköztársaság kormányának a leghatározottabban tiltakozásának kifejezésére juttatása mellett kijelenti, hogy mind a szerencsétlenségek, mind a szeren-

csétlenségek megelőzéséhez szükséges biztonsági intézkedésekből eredő károkat a felelősség az Amerikai Egyesült Államok kormányát terheli, amely ismételt felkérés ellenére is vonakodik megszüntetni a nemzetközi jogtól sértő cselekményeket. A Magyar Népköztársaság kormányának — írja a jegyzék — fenntartja magának a jogot arra, hogy konkrét kárigenyit érvényesítse.

A jegyzék kifejezésre juttatja a Magyar Népköztársaság kormányának azt a reményét, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormányának most már hathatós intézkedéseket tesz a léggömbhajrákat által teremtett helyzet megszüntetésére. „Az említett cselekmények gátolják a két ország kapcsolatainak javulását, amely pedig a Magyar Népköztársaság és az Amerikai Egyesült Államok közötti barátságos és kölcsönösen előnyös kapcsolatuk megerősítéséhez szükséges óhajai.” — állapítja meg befejezően a magyar Külügyminisztérium jegyzéke.

A Minisztertanács ülése

A Minisztertanács pénteki ülésén meglátogatta a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége július 18-21-i ülésének határozatait, legteljesebb egyetértéssel fogadta ki a határozatokban foglaltakkal, s megállapította, hogy azokat állami életünk minden területén maradéktalanul érvényesíteni kell. Megjelölte a határozatból az állami szervekre háruló legfontosabb feladatokat és úgy döntött, hogy intézkedési tervet dolgoz ki a Központi Vezetőség vonatkozó határozatainak végrehajtására, s azt a Minisztertanács legközelebbi ülésén megvitatja.

A Minisztertanács a második öt éves tervnek a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége ülésén elfogadott irányelveivel teljes egészében egyetért és szükségesnek tartja, hogy azok alapján mielőbb elkészüljön a második öt éves tervjavaslat. Utasítja az Országos Tervhivatal elnökét, a minisztereket és a Minisztertanácshoz tartozó országos főhatóságokat vezetőit, hogy — az elfogadott irányelvek alapján — haladéktalanul kezdjék meg a második öt éves tervre vonatkozó tervjavaslatuk kidolgozását. A második öt éves tervre vonatkozó tervjavaslatot november 30-ig kell a Minisztertanács elé terjeszteni s a Minisztertanács ez év decemberében terjeszti azt az országgyűlés elé.

Az ülés a továbbiakban megvitatja a Minisztertanács beszámolóját, amelyet az országgyűlés július 30-án kezdődő ülésén az Andrással megvitat.

A Minisztertanács határozatot hozott még az idegen államok külügyi szerveinek Magyarországra történő időzített látogatásáról és a velük azonos célú utazásokról szóló szabályozásáról. A határozat megszűnteti a Magyarországon levő külképviselet tagjainak utazás előtti bejelentési kötelezettségét, s ugyanakkor jelentősen bővíti azt a területet, amelyen a külképviselet tagjai mindennemű korlátozás nélkül utazhatnak.

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK nyugdíjas csoportja 31-én délután 9 órakor az MSZT helyiségek taggyűlési terén, ahol a Nyugati Hivatal vezetője a nyugdíjasok rendezésével kapcsolatos kérdésekre részletes felvilágosítást ad.

Egyiptom készen áll arra, hogy az erőszakos lépésekre megadja a választ

Nasser egyiptomi köztársasági elnök szombaton délből érkezett vissza a fővárosba Alexandriából, ahol részt vett a forradalom 4. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken és bejelentette a Szezi-csatorna Társaság államosítását. Nyugati hírvények beszámolója szerint az elnök útja Alexandriától Kairóig valóságos diadalmenet volt. Kairóban az elnök palotába megerkezve Nasser rögtönzött beszédet mondott a sok ezer főnyi tömeghez. Erélyesen visszautasította Anglia és Franciaország minden beavatkozási kísérletét, majd hangoztatta, Egyiptom népe készen áll arra, hogy az erőszakos lépésekre megadja a választ. „Az erőszakra erőszakkal felelünk”. „Ami Franciaországot illeti — tette hozzá Nasser átengedem az algériaiaknak, hogy válaszoljanak és megleckéztessék Franciaországot”.

A Manchester Guardian elnevezésű újság beavatkozást, Elyett — írja — Nyugatnak meg kellene vizsgálnia azt, miként tehetné magát a csatornától kevésbé függővé.

LONDON

A Szezi-csatorna Társaság államosítása

A Szezi-csatorna Társaság (egyiptomi részvénytársaság) állami tulajdonba vételét. Összes javai, jogai és kötelezettségei az államra szállnak át. A részvényesek és alapító részvények tulajdonosai kártalanításnak mérleke a párizsi értéktőzsdén a törvény hatálya lépését megelőzően kialakult zárolás alapján kerül megállapításra.

A Szezi-csatorna átmenő forgalmi szolgáltatást egy független szerv fogja irányítani, amely jogi személyiséggel bír és a kereskedelemügyi miniszterium hatáskörébe foglaltatni. A köztársaság elnök

(MTI) Az egyiptomi kormány lépése nyomán lázas diplomáciai tevékenység folyik Angliában, Franciaországban és az Egyesült Államok között.

Eden angol miniszterelnök pénteken a nap legnagyobb részét az új fejleményeket várva, a Downing-streeten, a miniszterelnökségen töltötte — jelenti a Reuter. A miniszterelnök lemondott hétvégi pihenőjéről. Pénteken este megbeszélést folytatott a brit nemzetközösség főmegbízottjaival.

Az AFP jelentése szerint az angol külügyminisztérium minden osztálya a szezi ügyet tanulmányozza.

WASHINGTON

(MTI) Az Associated Press amerikai hivatalos köröknek a Szezi-csatorna Társaság államosításáról szóló véleményét az alábbiakban foglalja össze: Az Egyesült Államok kormányának, eddigi, kialakult politikája szerint nem ellenzi elvben az államosítást. Helytelen azonban, hogy Nasser éppen most ragadta meg a Szezi-csatorna módját az amerikai kormánytól tart, hogy ez a lépés komoly következményekkel járhat sok ország hajójának érdekeire.

Az AP megállapítja, hogy amerikai hivatalos körökben nem támogatják azt a gondolatot, hogy erőszakkal foglalják vissza a csatornát.

Az Associated Press végül közli, hogy Washingtonban nem támogatják azt a gondolatot, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé vigyék a kérdést. Londoni hírek szerint ehhez már Angliában sem ragaszkodnak, ahol eredetileg pedig ezt a gondolatot felvetették.

(MTI)

Az egyiptomi döntés visszhangja

KAIRO

(MTI) A Reuter jelentése szerint a kairói rádió közölte, hogy Egyiptom visszautasította a Szezi-csatorna Társaság államosításával kapcsolatban küldött angol és francia tiltakozó jegyzékeket átvételét.

A Times ugyan leszögezi, hogy a helyzettel nem lehet csupán udvarias jegyzékváltással megbirkózni, ugyanakkor óvatossággal hangzik a megteendő lépésekről.

A Daily Mail gyors akciót sürget Anglia részéről barátaival egyetértésben, mert a gazdasági szankciók életbeléptetése és az ENSZ-hez intézendő felhívások „igen lassú dolgok”.

LONDON

(MTI) Edward Ashcroft, a londoni rádió kommentátora hirmagyarulban foglalkozott a Szezi-csatorna Társaságának egyiptomi részről történt államosításával. Megállapította, hogy a csatorna „létfenntartásáért” a brit nemzetközösség kötelezettségét vállalja. A csatorna gazdasági jelentőségét aláhúzza az, hogy Kuwait és Szudán-Arábia olajmezőiről nem vezet olajvezeték a Földközi tengerhez s az itt termelt olaj teljesen a tengeri szállításra van utalva. „Most a helyzet az, hogy Nyugat-Európa olajellátása még az eddiginél is bizonytalanabb lett” — mondja a hirmagyarul.

India szorjvet repülőgépeket vásárol

Új-Delhi (Új Kína) Az indiai kormány, az újonnan alakított állami nyugati hajózási társaság számára egy 10 150 tonnás leherhajót rendelt Jugoszláviában. A hajót a pulai Uljanik hajógyár építi.

Az indiai kormány most foglalkozik azzal a javaslattal, hogy több Iljusin típusú re-

plülőgépet vásároljon a Szovjetuniótól az indiai légierőnek a társaság számára, jelentette ki a kereskedelemügyi miniszter. „Olyan közepes nagyságú repülőgépekre van szükségünk, mint amilyen a Dakota volt — mondotta — és sehol a világon nem terveznek ilyen az Iljusin gépeket kivéve”.

A Lengyel Légio

melhet parancsnokolhatni szerencsés voltam.”

A jelentésből kiderült, hogy a lengyel légio a szabadságharc ütközeteinek majdnem valamennyi színterén megjelentek. Ott voltak a híres tarcali, isaszegi és szeged-szöregi csatákban.

A krónika azt is feljegyezi, hogy Tarcal dombján, Isaszeg síkjain és Szöreg alatt a Lengyel Légio zenekara nótájára, a jellegzetes kék-kövöldéi, dobantós népi táncra, az „Alborsmi-to jaci, taci”-ra rábámoztott a Légio, a velük együtt harcoló honvédek pedig az „Ég a kunyhó, ropog a nád” csárdással tizedelték a harcra. „Itt történt meg, hogy a Légio zenekarába belezárgott egy ellenséges ágyúgolyó és átszúrt egy katonát. A zenekar tovább játszott, csak a nagydob némult el és a nagydobos.”

A légionisták harci tettei hatalmas lelkesedést váltottak ki a magyarokból. Amikor 1849 tavaszán Pestre jöttek megpihenni, a „Két oroszlan” vendéglőjében szálltak meg. (Ma is megvan a ház, teljes épységben, a Kálvin tér és a Ráday utca sarkán, rajta a két oroszlan.) A lengyeleket a fogadóban nagy ünnepélyesen részesítették. A tulajdonos nem fogadott el pénzt tőlük, ingyen traktálta őket, a cigányzenekarok a város másik végéből is odaszöktek és színté-

ből, hogy arrafelé, egy-egy csata közben mégis csak több idejük lesz a pihenésre.

A költőket is lelkesíti a lengyelek önfeláldozása, különösen arra a hírre, hogy a határszél cári csapatokból is tömegesen szökönek át a lengyelek, hogy aztán visszafordítsák fejverőket az elnyomó ellen. Ekkor jelenik meg a „Március Tizenötödike” c. lapban Jászkiúti Gábor verse, „Üdvözöl a lengyelekhez”, ilyen sorokkal:

Üdvözlely lengyel, te mártír-nemzet az európai szabadságnak, üdvözlely lengyel, te égő villám a nemzetek bosszúálló istene jobb kezében,

Üdvözlely lengyel, te a sors által az egész világon szétszórt üdvözlely lengyel, te jobb keze a szabadságot verző nemzettestvér!

Üdvözlely lengyel, te a küzdelemben oly hűen osztó Fitka társává teremtett fényes nemzet!

Es ugyanakkor megszólal egy másik költő is. Párizsi emigrációjából küldi lelkesítő szavát a magyarokhoz a legnagyobb lengyel költő, Adam Mickiewicz:

Lengyelország elküldte nektek legjobb tábornokait, Dembinskít és Bemét, a legjobb katonáit, kiknek légio a neve. Előre! Ismeritek ezt a jelszót: Hámuszor hallottok rejtenthetetlen vezéreket, a hős Kossuth szájából!

Előre! A nemzetek hádjára kiser benneteket és reményeik mutatják az utat!

A világsíki fejevétel után a magyar szabadságharc utolsó ütközeteiben, 1849. augusztus 21-én éjszaka, Wysocli, a Lengyel Légio romjaital, tábori ülege tizenkét ágyújával fedez-

Bányába, építőiparba, vasúthoz segéd munkásokat keresünk

Munkahelyek: Ózd, Tiszapalkonya, Hajdúszoboszló, Budapest.

Jelentkezés: a községi tanácsoknál, járási tanácsok munkaszervezeténél, csoportjainál és a munkaira nyitó irodában

Debrecen, Vörös Hadsereg-u. 36

Minőségipari Vállalat

Kossuth u. 11. szám alatti cipő üzletben orthoped és gyógycipőket felkészít orvosi rendelésre is.

Jól jár aki SERTÉSHIZLALASI SZERZŐDÉST KÖT

SZERZŐDÉSES SERTÉSHIZLALÁS

Részletes felvilágosítás AZ ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT FELVÁSÁRLÓI ADNAK.

Kukorica beadási kedvezményt, előleget, magas vételárát, BIZTOSÍT

Ati szabadságotokért és a miénkért. — A Népek Tavasznak harcaiban ezzel a jelszóval jelleme meg magyar földön a lengyelek a márciusi forradalom első híreire és tömegesen csatlakoznak a felkelőkhez. Bem, Dembinski és Wysocki lengyel tábornokok vezetésével hősiesen küzdenek a magyar egységek és külön a Lengyel Légióban.

A magyar nép a szeretet, minden jelleve elhalmozta a légionistákat. Az egyik légios alakulat zászlószentelése különösen fényes ünnepségek közepette ment végbe. Ez a két század a budai, Pó utcai „Két nyúl” kaszárnyából indult át Pestre. Az útvonal mentén felsorakozott lakosság virággal szórta tele a menetelő légionistákat. A Nemzeti Múzeum előtt hatalmas tömeg várta őket, közöttük Kossuth és Petőfi. A zászlósnya Kossuth Lajos nővére, Zsuzsánna volt. A légio, innen egyenesen Temesvárra ment és részt vett az első ütközetben. Arany János, mint hadnagy vett részt a lengyel légionistákkal ebben az ütközetben.

A vezetésem alatt álló lengyel légio — írja j lentésében Wysocki, közvetlenül az összeomlás előtt részt vett azokban az ütközetekben, amelyet a főhadisereg az átkelestől a Tiszán, egész a Duna partjáig és Buda ostromáig az ellenségnek adott, legutóbb Magyarországot legutóbb zászlójával, a 3-ikkal és a 3-ikkal,

már

Egyre több gép a bihari földelken s a szerkekaravánok sz hordják a közös sz reszletek. A megy egy 300 cséplőgép zsakokba a szemet, telkesed folyik a sek között, ki cs jobb mennyisége doigát a legkeveseb teséggel.

Néhány cséplőgép restünk. A nagylet a kokádí útszélé Konyá Sándor. Vő munkacsapatával, lőpér példás eréd el, mert egy nap a zsa búzárt adott. Szep teljesítmény es géptől.

Konyá Sándor er lgy beszél:

— Az idő jó kaha git bentünk ahhoz felelő eredményt. Hajnali 4 órakor van a munkacsapa óra, de már a gé Felváltva dolgoz berek este 9-10 tart ez a munka te. Ilyen megfiz tudtuk elérni, ho 2000 maza termés a cséplőgéptől.

Vónya János, es cséplőcsapat vezető szol:

— Az igaz, hogy dolgozunk, de ahhoz, eredményt legyen, jó munkája is hozz en munkacsapatot nult és zömében a együtt dolgozik a Minden ember tudj tellessége és ez nag a gyors munkát. egyet emlitsek, enn a gépek új aszta állítása tíz perc

Ezt csak úgy tudjuk mid idő alatt elint minden ember szim kül áll a géphez és den mint a karikak leget, szálokat, rú kétfőre helyére rak nyá Sándor már in a masinát. Az elmű ben

a cséplőrés m 10 mészől az ide minden emberne annyit.

A brigádok versen denek, Kiss Sánd Sándor és Mezei Józ sével. A legkisebb a munkája. Mezei Józ etetők, id. Vajla Mézáros Sándor en gukat, nyeli a dob kezük munkája ny

Az igaz, hogy jó munkacsapat. Len gútk Konyá Sándor ben, de nem szabad kívül hagyni azt s Konyá Sándor meg mintaszertlen tartja a cséplő a motort.

A kettőjük jó mun csak lehetővé a föl

Két

— Micsoda? E csak a Sallai az aratóban? Mier gyen értékelte.

— Hogy több lőhámmal, meg téssel, mire les me. Jó, hát az az nem számoly nem a mi hibánk raktunk le a má Nem kapjuk meg got, hát hogy ve el — dühöngöt, hály a gugyori eljoke.

— Mert nem t tek meg idejében got — tórt még e sot az elnök or main József, az tanács mezigaz port vezetője. A S idejében gondok sodvételhez ve mére learatott, te másodvetési terv.

— Nahát az t huszonöt holda összesen. Mi h holdat tervezünk, az bevetettünk.

— Na jó, a tar

KONYA SÁNDOR GÉPE

már 2000 mázsa gabonát csépeelt

Egyre több gép zúg a hajdú-bihari földeken s egyre nő a szerkeztárolók száma, ahogy hordják a közös szürűre a kezesleket. A megyében mintegy 300 cséplőgépet ontja már zsákokba a szemet. Nemes vezettekkel folyik a cséplőgépek között, ki csépel el nagyobb mennyiséget, ki, végzi a dolgot a legkevesebb szemvesztéssel.

Néhány cséplőgépet felre- restünk. A nagyleltai határban a kokiáti útszélén dolgozik Konya Sándor. Ványa, János munkacsapatával. Ez a cséplő- gépek példás eredményt ért el. Melyt egy nap alatt 242 mázsa búzát adott a zsákokba. Szép teljesítmény ez az 1200- as géptől.

Konya Sándor eredményeiről így beszél: — Az idő jó kihasználása segít bennünket ahhoz, hogy meg- felelő eredményt érjünk el. Hajnali 4 órakor már talpon van a munkacsapat, nincs öt óra, de már a gép működik. Felváltva dolgoznak az em- berek, este 9—10 óráig. Így tart ez a munka már egy he- tet. Ilyen megfizetett irammal tudtuk elérni, hogy mintegy 2000 mázsa terményt vitték el a cséplőgéptől.

Ványa János, a 28 t. es céplőcsapat vezetője közbe- szól: — Az igaz, hogy a gép jól dolgozik, de ahhoz, hogy ilyen eredmény legyen, az emberek jó munkája is hozzájárult. Az en munkacsapatom összetar- nult és zömében már 9 éve együtt dolgozik a cséplésnél. Minden ember tudja, mi a kö- teltsége és ez nagyban segíti a gyors munkát. Hogy csak egyet említsék, ennek

a gépek új asztalhoz való állítása tíz percet jelent. Ezt csak úgy tudjuk ilyen rő- vid idő alatt elintézni, hogy minden ember szinte szó nél- kül áll a géphez és megy min- den mint a karikacsapás. Mér- legel, zsákokat, rudakat egy- köztöre helyére raknak, a fő- nya Sándor már indíthatja is a masinát. Az elmúlt esztendő- ben

a cséplőrészt megadta a 10 mázsa, az idén is lesz minden embernek ugyan- annyit.

A brigádok versenyben küz- denek. Kiss Sándor, Vlast Sándor és Mezei József vezeté- sevel. A legsikeresebb eddig a munkája Mezei Józsefnek. Az etekők id. Vlast Sándor és Mezaros Sándor érték a dol- gukat, nyeli a dob a kéveket kezük munkája nyomán.

Az igaz, hogy jól dolgoz- nak a munkacsapat. Lényegesen se- gítik Konya Sándort a cséplés- ben, de nem szabad figyel- len kívül használni azt sem, hogy Konya Sándor meg

mintaszertelen rendszerben tartja a cséplőgépet és a motort.

A kettőjük jó munkája teszi csak lehetővé a folyamatos és

gyors cséplést. Konya Sándor — bár maga nem dicsekszik vele, de a többiek elmondják, hogy naponta háromszor ápolja a gépet. Ez a jó kar- bantartás teszi lehetővé, hogy nem télenkedik a munkacsa- pat. A jól dolgozó gép mellett folyamatosan tudnak ők is dolgozni. A hatalmas szürű bi- zonyítja nagy szalmatömegé- vel, hogy Konya Sándorék jó munkát végeztek. Rengeteget csépeleltek már itt s úgy ter- vezik, hogyha a határban be- fejezik a cséplést, akkor to- vább indulnak, hogy gyors- lóan a munka más területen is. Az a vállalkásuk, hogy au- gusztus 15-re körülülében be- fejezzék a cséplést.

A dolgozó parasztok szeker- rej egymás után sorakoznak a méreg elől. Hordják az aran- yló búzát a raktárakba, meg a tanjárukon lévő hombarba.

A mázsánál egy táblára ki

van írva: „Terményátvétele a Baross utcai raktárnál reggel 5-től 11-ig, délután 3-tól 9-ig, a Dohánybevitelnél 7 órától este 7-ig, a malomban pedig 7 órától 5 óráig”.

El van tehát osztva szépen az átvetel ideje is, hogy torlód- dás ne legyen, ne csak a cséplés, hanem a terményátvétel is zavartalanul menjen.

Konya Sándor cséplőgépe- nél egy hiányosság azonban mégis csak van. A cséplőgép alati nincs ponyva és bizony ho- mokba taposódik sok-sok bu- zaszem. Sarkadi Agnes tá- ubeli lakos szedegeti is a búzát, s markával szitálja ki a ho- mólóból. Kosárában már van néhány kijló búza. Igen hely- es lenne, ha a cséplőgépét ellátnák ponyvával. Egy- egy szürű jelentős mennyiségű gabonát tudnának ezzel meg- menteni.

(B. M.)

Mit kell tudni a lakóházzövetkezetek szervezéséről és a szövetkezeti társasházak építéséről?

A város- és községgazdálko- dási miniszter és a pénzügy- miniszter együttes rendjeletben (megjelent: Magyar Közlöny, 1956. július 21-1. 62. számában) részletesen szabályozta a lakóházzövetkezetek szervezé- séről és a szövetkezeti társas- házak építéséről szóló minisz- tertanácsi rendelet végrehaj- tását.

A lakóházzövetkezetek cél- ja, hogy a fizikai és szellemi foglalkozású dolgozók az ál- lam által nyújtott különféle kedvezmények és segítség igénybevételével saját ottho- hoz juthassanak.

A rendelet kétféle szövet- kezetet különböztet meg: a) üzemi (vállalat stb.) és b) ter- rületi lakóházzövetkezetet.

Üzemi (vállalat stb.) szövet- kezetet egy vállalat, hivatal, vagy intézet munkásai és al- kalmazottai szervezhetnek. Területi szövetkezetet a ta- nácsok végrehajto bizottságai- nak vkg szervei, Budapesten a Fővárosi Tanács vb lakás- gazdálkodási igazgatóságán út- ján lehet szervezni. Több üzem dolgozó köréből csak területi szövetkezetet lehet szervezni.

A lakóházzövetkezetek szervezéséhez a város- és községgazdálkodási miniszter elő- zetes engedélyre van szükség. Lakóházzövetkezeteket csak azokban a nagyobb városok- ban és egyes — főként — bá- nyai körzetekben lehet szervezni, ahol a második öt- éves terv keretében állami erőből nagyobb számú eme- letes társas lakóház épül. Az állami építőipar által épített lakóépületek közül a Város- és Községgazdálkodási Minisz- térium jelöli ki azokat az épü- leteket, amelyeket a lakóház-

szövetkezetek megszervezé- se fel lehet használni.

Legkorábban 1957-ben ad- nak át lakásokat olyan egy- éves várakozási idővel. Jelent- kező tagoknak, akik legke- zőbb 1956. december végéig jelentkeznek és előtakarékossá- gi, valamint előtörlesztési fizetési kötelezettségüknek eleget tesznek. A Város- és Községgazdálkodási Miniszte- riumban megjelöli ki azokat a lakóépületeket, amelye- ket átadnak a lakóházzövet- kezeteknek. A minisztérium a Fővárosi Tanács vb lakás- gazdálkodási igazgatóságával és a nagyobb városok tanácsai- nak vb városgazdálkodási osztályaival rövidesen és fo- lyamatosan közli, hogy hol és hány taggal lehet lakóház- szövetkezetet szervezni.

Üzemi (vállalati stb.) szö- vetkezetet csak egyes nagyobb üzemek, vállalatok szervez- hetnek és csak akkor, ha az üzem (vállalat) telephelyén — városokban, községekben — annyi állami lakás épül, hogy önálló üzemi (vállalati) szö- vetkezet alapításának felté- tele biztosítva van.

Ha a minisztérium által engedélyezett szövetkezeti ta- gok kétharmad része már együtt van, az alakuló köz- gyűlés összehívására üzemi szövetkezetek esetében az üzemi (vállalat stb.) vezetője, területi szövetkezetek eset-ében a város- (község-) gazdál- kodási szakigazgatási szerve- három személyt jelöl ki a felvetőre jelentkezések közül. Az alakuló közgyűlésre vo- natkozó részletes tudnivalókat a végrehajtási rendelet 14. és 15. paragrafusa, valamint a végrehajtási rendelet mellé- kletekét megjelent alapszabály tartalmazza.

Bolgár barátaink

DEBRECENBEN

A bolgár úttörők egy csoportja.

A BÁNYAI ILONA leányis- kola vendégeként már néhány nap óta Debrecenben tartó- kodnak a szófiai 16-os számú iskola vezetői, és növendékeit képviselő kitűnő tanulói. A bolgár vendégek csütörtökön érkeztek Debrecenbe, de előtte a Balatonon és Budape- sten tették látogatást. A bolgár küldöttség vezetői a szófiai Kolarovszki kerületi tanács el- nöke, Zahari Zahariev és a szófiai 16-os számú iskola igazgatója, Todor Malcev.

Bolgár barátaink csütörtök- ön, kedves és melegsággal fogadtatásban részesültek. Pénteken délelőtt a debreceni Városi Strandfürdőt látogat- ták meg, ahol a kellemes nyá- ri időben nagyszertűen szóra- koztak. E nap délutánján a városi pártbizottság fogadta a küldöttség vezetőit, a Kolarov- szki kerületi tanács képviselő- it, valamint a 16-os számú is-

kola pedagógusait. Nagy J. nos elvtárs, valamint a váro- si pártbizottság politikai mun- katársai és a bolgár vendégek között a találkozón meleg baráti kapcsolat alakult ki.

A küldöttség vezetői város- nézettel töltötték a szombat délelőttöt, az úttörők pedig szeretettel bűszkiztatták az ál- lomáson azt az 50 tanuló, akik két heti laborozása indultak. Magyar és bolgár daltól volt liangos a rövidesen új köntös- be öltöző állomás perronja.

A BOLGÁR VENDÉGEK — fiatalok és idősebbek — igen kellenesen és jól érzik magukat városunkban. Ismer- kednek a város történelmé- vel, s ugyanakkor emondják — amennyire ez a rövid idő alatt lehetséges — azokat a jellegzetességeket, amelyek a jelenlegi időkben Bulgáriára jellemzőek. A megyei ta- nácsnál barátságos eszmecsé- rért folytattak tegnap délelőtt a bolgár küldöttség és a megyei tanács képviselői. Kiss Imre, Vigh József, Bartha Ja- nos elvtársak a küldöttség vezetőivel kicserélték a mező- gazdaság, oktatás, valamint az ifjúság nevelésével kapcso- latos tapasztalatokat. Szó volt e barátságos megbeszélé- en az irodalomról és művészet- ről is. Megtudtuk, hogy a szó- fiai 16-os számú iskola igaz- gatójának, Todor Malcev- nek, aki 30 éve működik ezen a pályán, az elmúlt évben adományozták a kiváló ped- gógus címet.

Todor Malcev nagyon sze- reti foglalkozását s szívvel és nagy odaadással oktatja a fiat- lalokat matematikára és fizi- kára. A küldöttség másik két tagja, Dimka Csumakova és Maria Mihajlova az irodalom ismerői, akik a bolgár iroda- lom nagyjainak megismerteté- sére fordítanak nagy gondot iskolájukban. Ismerik a mi Petőfinket s nagy szeretettel beszélnek róla. Mint a bolgár „Petőfit” emlegetik — Hiszto Botovet, aki a szabadsáért folytatott harcban egészen fiatalon, 28 éves korában halt meg. Nevét, verseit, a szabad- ság zászlajaként lengetik s a

bulgáriai városokban és fal- vakban, s szerte az egész vi- lágban.

SZERETETTEL veszik ko- rúli a Bányai Ilona iskola út- törői, tanári kara, Mirko bá- csit, a kitüntetett építőmün- dást, a Kolarovszki kerületi tanács tagját. Néhány nap óta a magyar úttörő lányok úgy emlegetik ezt a jól megter- metett, barátságos embert, mint mindenki Mirko bácsiját. Laborár Lufof, a Kolarovszki kerületi tanács pénzügyi osz- tályának vezetője is nagy nép- szerűségnek örvend kedves humorával s azzal a vidám kedvvel, amellyel a mi kis úttörőinket körülveszi.

Bolgár vendégeink megsze- rettek városunkat, s e meleg nyári időben kedves szórakó- zás helyüké vált a nagyerdő strand, ahol tegnap is kellene- sen töltötték idejüket. — Az úttörők, a mieinkkel együtt tegnap egész nap a strandot vették birtokukba s meleg ba- rátság fejlődött ki a magyar és bolgár úttörő lányok között, Lilia Buseva, Petrics Verával kötött barátságot. Ez a bará-tság nem futólagos, nemcsak néhány napig tart, mert a Bányai Ilona tanulói közül 18-an — a legjobb tanulók — szer- dán együtt utaznak vissza bol- gár partjainkba, Bulgáriába, hogy 20 kellemes és felejte- tetlen napot töltsenek ott. Mindkét iskola tanulói tanul- ják az orosz nyelvet s így a beszélgetés sem ösztököl nagy nehézségekbe. Megértik egy- más gondolatait — ha aka- dozva is — de közlik egymás- sal. Kicsorélték már a címeiket is, s így a barátság a két látó- gatás után is tovább folytató- dik.

VENDÉGEINK szerdán, augusztus elsején utaznak vissza hazájukba, a Bányai Ilona iskola vezetőivel és 18 úttörő- jével együtt, akik három hétre Debrecenben és környékén néznek szét. Hétfőn a Hortobá- gyon, kedden pedig a Dimitrov Tsz-ben tesznek látogatást. (N. E.)

NÉHÁNY SORBAN...

Szebbnél szebb virágok pompáznak a Kefeyvár udva- rán, s a munkatermek körül mindenütt. Szorgalmas kezek röpké két év alatt valóságos parkot varázsoltak ide, ahol régen bizony oly idegen volt minden, s olyan megalázó, és verejtéket csobolt a munka. Ebben a barátságos, szinte ot- thomas környezetben folyik már a munka és ha véget ér a

délután, vagy új mázsák kez- dődik, a dolgozók tudják, hogy a park a sok virág is az ő megbecsülésüket hirdeti.

Bizony jóleső érzés, ilyen gondozott üzemvárt látni, az egyébként poros Debrecenben. Igazgatóink is tanulmányok a Kefeyvártól, mert sok helyen még törmelék, vagy legjobban esetben porc fű fedt az a helyet, ahol már rég virágnak kellene lenni.

Persze amikor örülünk a személygyűjtő léda, és eme- lésznék a fogynékösségeket sem szabad elhallgatnunk. Sok járulékos bosszant például történetesen, hogy a Vörös Hadsereg útja — mindenké- lent az Arany Bika és kör- nyéke — főleg délután tele van szeméttel. Papírdarabok, fa- gy- lakostyúk, csikkek borítják az aszfaltot, amelyhez alig egy- két lépésre szintén park terül el. Kellemetlen látvány ez, és bántja a szemet! Persze kevés

Mostanában mind gyakrab- ban olvassunk, vagy hallunk olyan híreket, amely a millió városok rendjét és tisztaságát dicséri. Vajha mi magunk is akulnánk már a fenti intelmek- ből és városunkban nemcsak szép parkok, gondozott terek de tiszta utcák is lennének!

Két debreceni tsz versenyéről

— Micsoda? Hogy mégis csak a Sallai az első az aratásban? Miért? Hát hogyan értékelték ti?

— Hogy többre ért a tar- lóhántással, meg a másodve- téssel, mire learatott mint mi. Jó, hát az igaz, de ti azt nem számoltátok, hogy nem a mi hibánk miatt ma- radtunk le a másodvetéssel? Nem kapjuk meg a költsa- got, hát hogy vetettük volna el — dühöngött Juhász Ny- raly a gulyosi Petőfi Tsz élnöke.

— Mert nem is rendelé- tek meg idejében a vetőma- got — tört még erősebb bor- sot az élnök orra alá. Hers- mann József, az I. kerületi tanács mezőgazdasági cso- port vezetője. A Sallai látd idejében gondoskodott má- sodvetéshez vetőmagról és mire learatott, teljesítette a másodvetési tervét.

— Nahát az teljesíthette, hiszen holidai tervezett összesen. Mi hatvanhárom holdat terveztünk és 45 holdat bevetettünk.

— Na jó, a tarlóhántással,

másodvetéssel előrébb von- ta Sallai, mint mi, de igazsá- gosan jött-e el az aratás be- jelentésével — vette őt a szót nyomban Kúse Dénes a tsz mezőgazdász. Mi csak ak- kor jelentettük, hogy befe- jeztük az aratást, amikor az utolsó kévét is keresztbe tettük, ők meg még egy órán át rakták a kővet a jelentés után. Az sem számít semmit, hogy minálunk 400 mázsa széna kaszába van! Hát csak pártolótok a Sallait, tudom én, hogy csak az nektek az édes gyermekek — mérge- ledőt Juhász.

— Dehogyan, ugyanannyi nekünk a Sallai, mint a Pe- tőfi. Mind a kettő a miénk, csak hát ti is mulasztotta- tok — felelt türelmesen Hersmann. A verseny majd az év végén dől el. Akkor látjuk meg, hogy ki lesz a versenyző, a kerékpár.

— Mi nem éppen a ke- rékpárról, nem is pont a versenyzslóból versenye- zünk választott Juhász. Többet ér nekünk az elsőség, akármilyen kerékpárnál,

meg zablónál. Mi tavaly is elsőek voltunk és elsőek leszünk az idén is, ha a fene fenét eszik, akkor is.

Ilyen s hasonló szavak ropkodtak a napokban a gulyosi Petőfi Tsz trolójá- ban, a tsz két vezetője, a tanács mezőgazdasági cro- port vezetője és Márkus Vin- ce az I. kerületi tanács el- nöke között. A két szövetke- zet — bármelyikbe látogat- nak is el — azzal fogadja őket, hogy döntsek el, ki az első a versenyben. A tanács vezetői nehéz helyzetben vannak. Nem tudnak dön- teni, mert a két szövetkezet egyformán halad a munká- kal. Szinte órára, perc- perc megköszölk a verseny.

Ha most nem is sikerül el- dönteni, ki az első a két tsz közül, annyi szent, hogy egy-két év óta mindkét szö- vetkezetben sokat javult a munkafegyelm. Amióta versenyeznek a város leg- jobb szövetkezetei közé ka- rultak. Cs. M. né

A debreceni munkások helyzetéről

Tanácskozott az MDP városi bizottsága

Tegnap tartotta ülését a debreceni városi pártbizottság, melyen megvitatták a végrehajtó bizottság beszámolóját. Az üzemi munkásokról való gondoskodás, a munka- és életkörülményeinek a jelenlegi helyzetben.

A végrehajtó bizottság beszámolója Nagy János elvtárs, a városi pártbizottság második ülésén terjesztette a pártbizottsági ülés elé. Megjelent a pártbizottsági ülésen Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság második ülésén.

A párt-végrehajtóbizottság beszámolója

A pártbizottság kibővített ülésén megtárgyalta: Az üzemi munkásokról való gondoskodás, munka- és életkörülményeinek a jelenlegi helyzetben című beszámolót. A beszámoló egyes részleteit az alábbiakban ismertetjük:

A városi párt-végrehajtóbizottság alaposan megvizsgálta nyolc debreceni üzem helyzetét és az így szerzett tapasztalatok alapján készítette el a beszámolót és bocsátotta vitára. A beszámoló a bevezetőben megállapította, hogy az első öt éves terv idején Debrecenben az ipari munkások és alkalmazottak száma több mint négy és fél-szeresére emelkedett. Az elmúlt évek során jelentős összegeket ruháztak be a városban, nemcsak új üzemek, munkahelyek létesítésére, de kommunális, kulturális és szociális célokra is.

— Ipari munkásaink — 102,6 százalékra.

hangzik a beszámoló — a munkásszabály felismerve vezető szerepéből adódó kötelezettségeit, igyekeznek becsülettel elvégezni feladataikat. Üzemi pártbizottságaink sikeresen vették fel a harcot az iparosítással szembenálló antimarkista nézetekkel. Nevelőmunkájuk nyomán nőtt a munkások öntudata, a meglehetősen nehéz anyagellátástól függően ipari üzemeknél többsége rendszeresen becsületesen teljesíti tervét, kedvükben alakulnak a gazdasági mutatók is. Így például az önköltség, mint egyik legfontosabb gazdasági mutató, az elmúlt évben a minisztériumi iparban 2,6 százalékkal, a helyi iparban 1,6 százalékkal csökkent 1953-hoz viszonyítva. Ez év második negyedévi tervét a minisztériumi ipar pl. 102,7 százalékkal teljesítette, a helyi ipar feléves tervét 102,6 százalékra.

munkaidők rendezésében, védőfóelek és falok, munkaruhák biztosításában. Debrecen néhány üzemében (Hajdúsági Gyógygyógyár, Dohánygyár, Hűtőház) a szükséges üzemrészletek bevezették a rövidített munkanapokat a teljes fizetés meghagyása mellett.

A munkahelyek állapotáról szólva a beszámoló megállapította: — A munkahelyek általában zsúfoltak, ennek következtében Tehéz a tisztántartásuk, ami a zsúfoltság ellenére sem indokolt. Több esetben egészségügyi és baleseti szempontból kifogásolható a munkahely. Például a Hajdúti Bútorgyár hajlító és csiszoló műhelyében rossz a világítás, nem megfelelő a szellőztetés, nagy a porkezelés. A hajlító üzemrészt töltőszekere éleveszélyesen korhadt. A Görddélcsapágygyárban a munkahelyek jelentős része egészségellen, nem

szellőztethető. A Kenyérgyárban a zsúfoltságon túl az üzemi munkahelyek, raktárak tisztasága nem megfelelő, a falak meszeletlenek stb.

A beszámoló a továbbiakban megállapította, hogy bár sok munkavédelmi és egészségügyi berendezés, beruhasztás megvalósításához a minisztériumok segítsége szükséges, mégis a helyi vezetőkön múlik a kérdésnek nagy részének megoldása.

Ezért is harcoljanak a szakszervezetek. Legyenek követelések a műhelyi és üzemi bizottságok e súlyos műszaki problémák felszámolására. Ezt előmozdítják és segítik az üzemi pártbizottságok. Egy pilanatra sem szabad elfelejteni, hogy azoknak a dolgozóknak az ellátásáról és egészségéről van szó, akiket megköveteljük a becsületes munkát, a tervet teljesítését.

Kulturális lehetőségek, szakszervezeti feladatok

A dolgozók, az üzemi munkások szociális és kulturális kérdését vizsgálva megállapította a beszámoló, hogy partunk és kormányunk nagy erőfeszítéseket tett és tesz ezen a téren is. Nagymértékben bővültek és bővülnek az üdülési lehetőségek, a fizetett szabadságot a dolgozók — igen kevés kivétellel eltekintve — igénybe veszik és megkapják. A beszámoló megállapította továbbá, hogy a bőlcsődék, napközi otthonok, óvodák jelentősen bővültek az elmúlt években, de a növekedés ellenére most is fennáll a zsúfoltság. Az üzemi étkezők társadalmi ellenőrzéséről szólva a beszámoló megállapította:

Ez az ellenőrzés gyakran felületes, mert több esetben nem biztosítják a dolgozóknak járó húsmennyiséget és ezt kevésbé veszik észre. Nem mindig terjed ki az ellenőrzés a tanács kereskedelmi osztályának figyelmére az üzemi boltokra és büfékre ahol gyakran „rossz” a mérleg. (Legtöbbször a dolgozót kárta.)

Tehát nem ismerik a kollektív szerződést és nem is harcolnak a megvalósításáért.

Azért, hogy ez a lazaság fennáll, az Igazgatók, a szakszervezetek, a területi bizottságok, a helyi pártbizottságok mellett mi is hibásak vagyunk, hogy nem ellenőrzjük megfelelően a kollektív szerződés sorsát. Felelősök a minisztériumok is, mert már az elkészítésnél sem segítettek megfelelően. A minisztériumok sem ellenőrzik következetesen a szerződések betartását. Bár jelenleg a kollektív szerződés betartása a feltétele az életem cím elnyerésének, de így véljük, hogy aznál nem sokat jutunk előbbre, ha hónapról hónapra megállapítjuk, hogy ez sem, azt sem tudjuk végrehajtani. Ez a megállapítás kevés. A feltételeket kell biztosítani.

Ezért harcoljanak a szakszervezetek, ehhez adjanak fokozottabb támogatást és bátorítást a szakszervezetek központjai, ezért harcoljanak a minisztériumok is, szükség esetén ehhez kérjenek segítséget a helyi szakszervezetek a helyi pártbizottságtól, a városi, illetve a megyei pártbizottságtól.

Ami a béküliekenyességet, jellemzi a szakszervezet és az igazgatók között. Kifejezi a dolgozóknak az a véleménye: „Az egyeztető bizottságok nem a dolgozók védelmi szervei, hanem az igazgatók segítségére.” A Tatarozó Vállalat egyeztető bizottságának elnöke például kijelentette, úgy fogunk dönteni, ahogy az igazgató mondja. Ezért tesznek néha a dolgozók olyan megjegyzéseket: „Nincs kihez fordulnunk.” Miután „nincs” a dolgozóknak az üzemben megfelelő védőszerzők, mely jogos követelések mellett kiállunk, ha egyes vállalati igazgatók a termelés irányításának lázában megfeleldkeznek a dolgozókról, durván bántanak velük, jogos problémáikat nem megfelelően intézik. Az ilyen igazgató nem gondol arra, hogy ő is volt munkás, hogy a bizalmat a dolgozók adták, amit azok meg is vonhatnak. E tekintetben elsősorban az egyeztető bizottságok munkáját kell megjavítani. Ennek egyik fontos feltétele, hogy a bizottság tagjai ismerjenek a Munka Törvénykönyvet és a végrehajtási utasításokat, és azt következetesen képviseljék is.

A szakmai oktatás és a munkaerő kérdése

Nagy jelentőséget szentelt a beszámoló a szakmai oktatás és a munkaerőkérdés megvizsgálásának.

Szükségesnek tartanánk — állapítja meg a beszámoló, hogy a minisztériumok segítségével nagyobb önállóságot adjanak az üzemek vezetőinek. A műszaki gárdának külön, magasabb színvonalú továbbképzést kell biztosítani. Erdemes lenne azon is gondolkodni az illetékes szerveknek, nem lenne-e kedvező visszaállítani — természetesen javított kivételében — a technikai minimum tanfolyam rendszerét. Sok javítanivaló van a MTH keretében folyó tanoncképzésnél. Az a tapasztalat, hogy a fiatalokat az elmélet elsajátítása mellett nem megfelelően sajtóztatják a szakmájukat, kevés idejük marad gyakorlati munkára. Ezért a felszabadult fiatalokat az idősebb szakmunkások nem szívesen veszik maguk közé. Egyes helyeken tapasztalható, hogy az idősebb, jó szakmunkások a fiatalokkal és nőikkel, ahelyett, hogy munka közben tanítanák őket, nem hajlandók dolgozni, mondván: „Nem keresem én meg számukra is a kenyert.”

A beszámoló foglalkozott a munkaerő felesleg megsejlesztésével is. Megoldásként a többek között a végrehajtó bizottság javasoi-

ta a debreceni építkezések tovább folytatását, a tanoncképzés megfelelő bővítését és a város további iparosítását.

A munkavédelmi intézkedésekről szólva megállapította a beszámoló, hogy az elmúlt évek során kormányunk jelentős összegeket fordított az üzemi dolgozók munkakörülményeinek javítására, üzemek újjáépítésére és korszerűsítésére, munkavédelmi berendezésekre.

A közvetlen munkavédelmi célokat szolgáló beruházások összege valamennyi üzemben nőtt. A megvizsgált nyolc üzemben például az 1955 első negyedévi 234 000 forinttal szemben ez év első negyedében több mint 400 000 forintot ruháztak be. De meg kell mondanunk ösztönit, hogy a növekvő munkavédelmi beruházások ellenére sem vagyunk, s úgy gondoljuk, hogy nem is lehetünk megelégedve. Az a véleményünk, hogy a nagyobb arányú ipari beruházás mellett nem kapott megfelelő helyet a munkakörülmények megjavításának kérdése. Ezek a tervezésnél sok esetben hátrébe szorultak. Több helyen az adott lehetőségeket sem használják fel, így például a Ruhagyárban. De akadnak olyan helyek is, ahol a munkavédelmi beruházásokat más célokra használják fel, mint pl. a Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalatnál.

Segítsenek a pártbizottságok

A beszámoló részletesen foglalkozott a szakszervezetek sokirányú feladataival, és a pártbizottságok legfontosabb feladataivá tette, hogy segítsék az üzemi bizottságokat, hogy feladataikat megfelelően el tudják látni.

A mi feladatunk tehát az, hogy öntevékenységre neveljük üzemi pártbizottságainkat. Segítsünk nekik az üzemek és vállalatok vezetőinek helytelen szemléletét megváltoztatásban. Segítsünk nekik, hogy ne tévesszék el szem elől, hogy az üzemben a munk-

ka és munkavédelem nem egy kérdés a sok közül, hanem egyik legfontosabb kérdés, törvény. Ez partunk politikája, ez elvi és gyakorlati kérdés. Ezt kell megértetni minden funkcionáriusnak, minden vezetőnek, arról ne térjünk el mi sem és másokat se engedjünk eltérni.

A beszámoló a továbbiakban a lakóterületek helyzetével, a lakásproblémákkal foglalkozott. Megállapította, hogy bár a felszabadulás óta sok új lakás épült, de ez még min-

Szalkai Géza

MÉGIS MEGKAPJA A LAKÁST

Tudvalevő dolog, hogy a lakáshány a háború sújtotta országokban európaszerte mindenütt megtalálható, ne higgyük tehát, hogy a szterén- és elhagyott üzlethelyiségek lakás céljaira való felhasználása speciális magyar jelenség. Egyes nyugati nagy városokban, mint például Párizs külső negyedében is sokkal világosabban áll a helyzet a lakásproblémát illetően, mint nálunk bárhol ebben az országban. E tény azonban egyáltalán nem vitáztatja Szalkai Géza Kar u. 40. szám alatti lakost, aki feleségével és 13 hónapos gyermekével az anyósánál él.

Néhány nappal ezelőtt az 1. kerületi tanácsot megkapta az igényelt lakásra a kiutalást. Igaz, ekkor ezzel is volt egy kis huzavona, mert a tanács, a megigényelt szuterén helyiséget nem tartotta lakás céljára alkalmasnak. Végül az igénylő ismételt kérelmére mégis csak kiutalták, mondván, hogy szükségmegoldásként egy időre megfelel, mert a jelenlegi állapot az 1. kerületi házaspár számára.

A kiutalt helyiséget, mely a Külsővásártér 6. szám alatt van, Linczer Ferenc baromfi-kereskedő bitorlora raktárának a tanács engedélye, beleegyezése nélkül, Málora napokban Szalkai Géza megmunkálta Linczernek a kiutalást, az mérgezően kettétepte a ta-

nács hivatalos okiratát. Az hiszem felesleges bővebben kommentálni, hogy kicsoda az olyan ember, aki kettészakítja közigazgatási szervünk hivatalos papírját. Annak a tanácsnak az írását, mely mindnyájunk érdekét, tehát az ő érdekét is képviseli, De vajon megegyeznek-e az ő egyéni érdekei a dolgozó tömegek közösségi érdekeivel?

E kérdésre csak annyit, hogy Linczer Ferenc nem egyszer igyekezett már kiutalozni a Községességet szolgáló törvényeket. 1954-ben például 45 ezer forint, 1955 második felében pedig 25 600 forint értékű üzleti forgalom letagadását bizonnyították rá az 1. kerületi tanács pénzügyi osztályán. És kérdés, hogy mekkorára rúg az az összeg, mely elkerült a kereskedelmi ellenőrkétség felügyelőségétől? Vajon miféle cinikuslag lakozhatik ebben az emberben, hogy a felszabadulás után 12 évvel még mindig nem hajlandó magáért tenni a dolgozók államának törvényeit.

De akár milyen elítélendő módon viselkedik is Linczer Ferenc, a szuterén helyiséget mégis Szalkai Géza lesz, erre mérget vehet. Vegyen példát Veres Sándor elvtársról, a SERVEVAL igazgatójáról, aki vállalatának a Béke útja 46. szám alatti raktárát kiürítette, s lakás céljára önként felajánlotta az 1. kerületi tanácsnak.

A NÉPLAP CIKKE NYOMÁN

RENDBEHOZZÁK A TEJIVÓT

A Néplap július 12-i, csütörtöki számában megjelent Nagyobb rendet és tisztaságot a 124-es tejivóban című cikkére az alábbi intézkedést tettük:

A tanácsháza épületében lévő 124-es számú tejivó, mely az Élelmiszerkisközpontnál Vállalat kezelésében van, reggel 6 órától este 20 óráig csúsztatott műszakban jelenleg 6 fővel látja el feladatát. Reggel fél 7 órától 9 óráig van a csúcsforgalom. A cikk is ebben az időben veti fel a túlszűfoltóságot és ennek megszüntetését sürgeti.

A vállalat áruforgalmi osztályvezetőjével azonban még aznap megnéztük hogyan lehetne javítani ezen. Megállapítottuk, hogy egy alkalmasított munkabé állításával a reggeli torlódást jelentősen csökkenteni lehet. A vállalat vezetősége erre ígéretet is tett, s a hét első napjaiban ennek az intézkedésnek a megvalósítása már várható.

A cikk megírja, hogy a tisztasággal is baj van a tejivóban. Erre vonatkozólag közöljük, hogy a legfontosabb időpontban, fél 7-től 9 óráig maguk a vásárlók tiltakoznak a tisztogatás és seprgetés ellen. Egyéb időpontban úgy ahogy megőrtént a töröltetés, tisztítás. A köve-

zetében és este feimossak. Azonban a vásárlók is sok esetben nagymértékben személnelnek. Ezen a téren is határozatos intézkedést teszünk.

A pult hosszabbításával kapcsolatosan olyan megoldást fog a vállalat a napokban végrehajtani, hogy a pulton levő mérleget oldalra helyezze és ezáltal az árusítóasztalhoz többen jutnak egy időben és az árukiadás ezáltal meggyorsul. A fogyasztó isztalók számát a hely hiányában nem tudjuk növelni és az a tapasztalat, hogy sokan nem is veszik igénybe, hanem kézből fogyasztják el csésze kávéjukat.

Korábban többek részéről felvetődött, hogy a tejivóban igen sok a törött kávécsésze. Ezek kicserélése a napokban már megtörtént és a közeljövőben több üvegedényt fog a vállalat beállítani, mert a csészék sokkal könnyebben törrednek és igen sok esetben 2-3 heti használat után a csészék tülei, szélei letörrednek, ami természetesen izléstelen is.

A vállalat létszám beállítását, a pult, illetve árusító hely meghosszabbítását, a tisztasággal kapcsolatban tett intézkedést — ellenőrizze fogyasztóink.

Jakucs Sándor
áruforgalmi csoport vezető

Fokozottabb balesetvédelmet

A balesetvédelemről szólva a beszámoló megállapította, hogy az üzemi balesetek száma magas, sőt emelkedést mutat. A növekvő balesetek oka: egyrészt nem oktatják ki a dolgozókat, különösen az új munkásokat a baleset megelőzésére, másrészt elhanyagolják a balesetvédelmi berendezések felszerelését és

rendszeres üzemeltetését. A továbbiakban nagyobb gondot kell fordítani a balesetek kivizsgálására és szükséges esetén a felelősökre vonatkozó szabadszabványok. Pártunk politikájának megfelelően kell gondoskodni a dolgozókról, egyre jobb munkakörülményekről. Ez tükröződik többek között a

Mit tesz

Új beteg érkezik kórház belgyógyászati osztályára. Hogy mi az orvos sem tudja, azt látja, hogy nem ved. Gyorsan elcsillapító injekció a rövid, határozott, és a fehérruha injekciósüt vesz. nos, kéik kis doboz fedelén a doboz olvasható: kord. Made Ugyanakkor, lehet tosan abban a Ausztrália főváros Bourne-ben, az ol építésénél egy bent betongerend.

Az alig néhány világ csaknem meg szállítja készítményének közel 50 külföldi piacokra. Ez a tény vetelmények elől dolgozói, mert földi használatra nem is kifogástalnia — az ex nyeknek jó minőség kell múnia, túl nia a megfelelő, talan fogalmát is fejtrésbe, becsül kész munkába led. Műszergyár dolgo a világpiacra áll senyi, s egyen lehessenek nem nagyobb technika séggel rendelkező.

A gyárban máj ták létre a precíz a jövő hónapban kezdik az új mod rozatgyártást. A tés olcsóbbá teszi mert így szükség nek a melegsajt nálatos drága sz. Az új módszer kü nál a szeriának nagymértékben az

Az egyenlet termelés megvto kérdés ipakapdos és a ugiyas még u szül, amelynek objektív nehézsben üzemszervezetthet vissza. Mivel az ess szervezés Hajdgyében is alapörvendetés az ható változás. utóbbi hónapok ítemesség. Jav szólnak július madának termnyi is. A J példán az első laga 109 száza sodik harmadé ra alakult. A ipari Vállalatn gyárban szintén sel zárták a t

MOSKVA
MOSKVA
MOSKVA
MOSKVA
MOSKVA

Mit tesznek

AZ ORVOSI MŰSZERGYÁRBAN

a külföldi piacok megtartásáért?

Új beteg érkezik a brüsszeli kórház belgyógyászati osztályára. Hogy mi baja, még az orvos sem tudja pontosan, de azt látja, hogy nagyon szenved. Gyorsan egy fájdalomcsillapító injekciót, — hangzik a rövid, határozott rendelkezés, és a fehérruhás nővér új injekciót vesz elő egy csinos, kék kis dobozból. A doboz fedelén a következő szöveg olvasható: Analgini Record. Made in Hungary. Ugyanakkor, lehet, hogy pontosan abban a pillanatban Ausztrália fővárosában, Melbourne-ben, az olimpiai stadion építésénél egy helyből kibillent betongerendát összerúzza

az egyik fiatal munkás lábát. Az orvos azonnal ott terem és táskájából előkerül az ismert kék dobozka, rajta a felírás: Made in Hungary, Debrecen. De folytathatnánk még hosszan a felsorolást. Egyiptomban a debreceni Orvosi Műszergyár készítményei ugyanúgy megtalálhatók, mint Koreában... Vietnám szülőotthonaiban... Valahol a végtelen szibériai síkság közepén egy újra meglátja szüleit, a napfényt, az életet... És ezt egy kicsit a debreceni Orvosi Műszergyár dolgozóinak is köszönheti.

ROZSDAMENTES KÉSZÍTMÉNYEK

Az alig néhányéves gyár a világ minden táján a rozsdamentes készítmények, termelésének közel 50 százaléka a külföldi piacokon talál gazdára. Ez a tény fokozott követelmények elé állítja a gyár dolgozóit, mert — bár a belső használatra gyártott áruknak is kifogástalannak kell lennie — az exportkészítményeknek jó minőségben felül kell múlnia, túl kell szárnyalnia a megfelelő, sőt a kifogástalan fogalmát is. Bizony sok fejlettebb, becsületesebb, áldozatkész munkába kerül az Orvosi Műszergyár dolgozóinak, hogy a világpiacon állják a versenyt, s egyenrangú társai lehessenek nem egy nálunk nagyobb technikai felkészültséggel rendelkező országoké.

szeptek állítottak elő, most azonban már több gyűrűműszert készült náluk a növénygyógyászati és a sebészet számára rozsdamentes acélból. A jövőben pedig ráternek egyes vágó műszereknek ugyanebből az anyagból való gyártására is.

A versenyképesség biztosítása a külföldi orvosi műszerekkel szemben azonban nemcsak abból áll, hogy kiváló, minden szempontból kifogástalan minőségű árut készítsünk. Mert mit ér az a termék, amely használhatóságát illetően a legmagasabb igényeket is kielégíti, ugyanakkor az előállítására jóval túlhaladja a világpiacon elfolyómat. A versenyképesség döntő tényezője tehát, hogy a külföldre szánt iparcikket a lehető legolcsóbban állítsuk elő. Ez természetesen vonatkozik a hazai fogyasztásra, illetve használatra szánt termelvényekre is. Jól tudják mindezt a debreceni Orvosi Műszergyár vezetői és el is követnek minden tőlük telhetőt, a műszerek előállításának költségeinek csökkentésére. Fejlesztésük legutóbb a precíziós öntéssel végzett kísérleteknél hozott igen szép eredményt.

Sokat lehetne még beszélni az Orvosi Műszergyár azon megvalósult és rövidesen megvalósulóra kerülő terveiről, melyek a termék, ezen belül pedig az exporttervek sikeres végrehajtását szolgálják. Ennek érdekében készült el a kezdte meg működését a hónap közepén az új galvanizáló üzemrész, melyre a gyár minden dolgozója büszke lehet. A világos, tágas, egészséges galvanizáló üzem kapacitása mintegy 20—25 százalékkal nagyobb a régnél és üzembiztonsága is lényegesen megnövekedett.

A minőség javítása állandó problémája a gyárnak, a jobbért folytatott küzdelem a munka minden percét végig kíséri. Még a bejárat fölötti felirat is arra inti a dolgozókat, hogy termeljenek ma jobbat, mint tegnap. Eppen ezért a múlt hónaptól kezdve az exportálási lehetőség szerűsítésére érdekében fokozottan rátertek a rozsdamentes acélból készülő műszerek gyártására. Ezelőtt rozsdamentes anyagokból csak csipe-

Bizony nem könnyű manapság annak a vállalatnak a helyzetét, melynek termelvényei főként külföldi megrendelők számára készülnek. A technika a világ minden táján oly gyors ütemben fejlődik, és ezzel párhuzamosan az iparcikkek minőségével szemben támasztott követelmények úgy nőnek, hogy szinte művészet velük lépést tartani. Az Orvosi Műszergyár dolgozóinak azonban úgy látszik megtanulták ezt a művészetet. Gyártmányaik Csehszlovákiában épp úgy, mint Törökországban, vagy Ausztráliában igen keresettek, — és reméljük egyre inkább azok lesznek.

VARGA BENEDEK

TÖBB MEGÉRTÉST...

Szerteágazó,

még ma is három telephelyre tagolt vállalat az 52-es Autóközlekedési. Korántsem könnyű egy ilyen nagy forgalmú apparátust összerakni. Már csak azért sem könnyű, mert az autóbusz és taxiállomány helyes elosztásától és ésszerű felhasználásától függ nagymértékben Debrecen zavartalan közlekedése, amely kétségkívül felelősségteljes feladatot ró, mind a gazdasági, mind a politikai vezetésre.

Hogy birkóznak meg a fenti tennivalókkal a műszakiak, szerelők, buszvezetők s kálauzók? Nem igaz, sőt a velejég hamis az az állítás, hogy a Szoboszlai úti üzemben minden csendes, hogy általános a stagnálás. Pont ellenkezőleg. A vállalat életében ha lassan, ha visszacsúszással tartkivá is, de fejlődés tapasztalható. Különösen az utóbbi időben jelentősen csökkent például az üzemi veszteség és a „kiesett” járatok száma, a forgalmi menürend pedig egyre inkább a város lakosságának jogos igényeit szolgálja. Hisz csak január 1-től júliusig három új járatot indított be Debrecenben az 52-es AKÖV. A járatok elsősorban az eddigi elhanyagolt külörségi részeket hozzák közelebb a belvároshoz.

Sajnos az előrehaladást igen hátráltatja, sőt helyenként még fékezi is a bizalom hiánya. A dolgozók valahogy kedvetlenül végzik munkájukat, s hiányzik a kellő aktivitás, a napirenden lévő feladatok gyors megoldásánál.

Mi az oka a kedvtelenségnek?

A hibák gyökere úgy véljük a vezetés és a dolgozók közötti rossz kapcsolatban van. A vállalat személyi állománya még most is két részre tagozódik. Az egyik oldalon foglalnak helyet az adminisztratív és hasonló beosztású dolgozók; a másik oldalon a fizikaiak. A dicserét és az élenjárók jutalmazása is — amely pedig oly fontos lendítőerő — gyakran elmarad. Mindezt tetézi, hogy a szerelők, autóbusz- és gépkocsivezetők javaslatait, jogos panaszait se mindig találják meghallgatásra, előfordul, hogy nem is válaszolnak rájuk.

Nézzük a tényeket. A július 7-i termelési értekezleten többen szóvték,

tek, hogy a kovács és a festőműhelyben miért nem jár védőórák? Mindkét hely gázos, a kovácsműhelyben ezen felül nagy a hőség és más egészségre káros ártalom is fellelhető. A bírálat óta már több mint 18 nap telt el, de még most sem hívták ki a tisztiorvost. A fenti probléma sajnos már hónapok óta megoldatlan, mert a vállalatvezetés és az üzemi bizottság valahogy másrendű kérdések tekinteti az elintézt. A dolgozók ilyen körülmények között jogosan mondják, még ma sincsenek tisztában azzal, jár-e védőórák a kovácsoknak, a festőknek, vagy sem?

Nézzünk egy másik példát. Mester Gyula elvtárs csoportvezető a legutóbbi értekezleten az autóbuszok pontatlan indulásáról és a munkafegyelem lazulásáról beszélt. Nagyon komoly és elgondolkodtató jelenség ez. Sajnos az üzemi bizottság és a forgalmi pártcsoport még csak lépést sem tett arra, hogy összehívja a buszvezetőket, kálauzokat, vagy akár röpgyűlést beszélje meg velük a dolgot. Mester elvtárs pedig azért emelt szót, mert várja a segítséget. A segítség azonban még mindig késik.

Gyakori panasz a vál-

latnál az is, hogy a gépkocsik javításánál sokszor nevésegesen egyszerű dolgok is hiányoznak. Hol csavar, hol deszilált víz, hol más egyéb nincs. Aztán a kocsik sem egyenletesen állnak be a javításhoz és így tovább. Számos bírálat hangzott már el ilyen vonatkozásban is, azonban a vállalat vezetésége, különösen Kocsis elvtárs csak ritkán keresi fel a dolgozókat, ritkán magyarázza meg nekik, hogy mi a hibák oka. Mi elhisszük, hogy a taggyűlés és a termelési értekezlet is alkalmas ad erre, azonban a közvetlen érintkezés, a személyes beszélgetés mégis csak a bizalom legfontosabb forrása.

A dolgozók és a vezetés közt fennálló szakadást még több más tény is bizonyítja. Komoly túllapások vannak például a felvételeknél és az elbocsátásoknál. Aztán a forgalmi osztályon már három hónap óta nem volt termelési értekezlet. A pártszervezet is hiába kérte a gazdasági vezetést, tegyenek már végre

pontot a Nánási Zeigmonddal kapcsolatos panaszok kivizsgálására, egy hónap óta még csak választ nem kaptak.

Telétzte az elkévdetlene-dést az is, hogy az igazgató és a vállalat közös csehszlovákiai kirándulásán egyetlen munkás sem vett részt. Ezzel szemben az adminisztratív munkavállalók közül Kárpáti elvtársnő már kétszer járt az idén Csehszlovákiában.

Gyakran Kocsis elvtárs magatartása is sok kívánnivalóval bír. Mint igazgató többé-kevésbé elszakított beosztottjaitól, nem egy ügyet kapkodóan, vagy ledorongóssal próbál elintézni. A dolgozók pedig épp azt várják tőle, hogy mint vezető közelebb kerüljön az emberekhez. Természetesen tévedés nem essék, itt korántsem valamiféle engedményről, vagy liberalizmusról van szó. A fegyelmezetleneket, a hanyagokat ma is és holnap is keményen kérdőre kell vonni, azonban többit kell dicsérni és bátorítani azokat, akik ha kell még phenidőjüket is feláldozzák a vállalat érdekében.

A jelenlegi helyzet tehát nem kielégítő. A XX. kongresszus után az Autóközlekedési Vállalatnál is érvényt kell már szerezni az emberek megbecsülésének. Közelebb kell jutni a dolgozóhoz, mert elsősorban tőlük, az ő kezük munkájától függ a vállalat további sikeres szereplése. Olyan légkör kell kialakítani, amelyben tág teret van a kezdeményezésnek, amelyben minden elhangzott szó és vélemény érteket képvisel, s amelyben nem állítanak fel helytelen kategóriákat a kis és nagy ügyek elintézésében!

A bizalom csak így alakulhat ki! Enélkül sem győzni, sem tartósan előrehaladni nem lehet!

(K. T.)

A VÁROSI ÉS JARASI RENDŐRKAPITÁNYSÁG értesíti a lakosságot, hogy a szabadon tartott felszerelt kerékpárt (75 köbcenti, vagy ennél kisebb hengerűrtartalmú Dono) a közúti forgalomban csak az vezetethet, aki kismotorkerékpár vezetői igazolvánnyal, vagy szervizmotorvezetői igazolvánnyal rendelkezik. Segédmotorvezetői igazolványt is kaphat, aki 16. életévét betöltötte, testi fogyatéka nincsen és közeledekben rendszertől sikeres vizsgát tett. A vizsgára való jelentkezés határidejét a rendőrkapitány a sajtóban közzéteszi.

Korszerűbb útépítést!

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS KOZUTAINK ÁLLAPOTÁRÓL ÉS A TENNIVALÓKRÓL

Az utóbbi tíz évben, különösen az első öt éves terv időszakában, lényegesen megkoszorózták a közúti forgalmat. A szállítás, valamint a személygépkocsis forgalom nagymértékű emelkedése, alaposan próbára teszi utaink állapotát.

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közúti kirendeltségének felállításával ma már országgszerte szakzszerű útjavító

és ellenőrző munka folyik. Korszerűsödtek a gépek, munkeszközök, a szervezethez is javult. Az eredmények elérésében fontos része van a negyedévenként megtartott országos főmérnöki értekezleteknek, valamint az előadások, viták és tapasztalatcsere útján nyújtott műszaki segítségnek.

Miért csak 1700 kilométer?

A fejlődés és előrehaladás ellenére azonban a korszerű úthálózatok kialakításában, még sok teendőnk van. A közutak javítása és tökéletesítése az eddigénél is jóval nagyobb figyelmet érdemel. Ezt a megjelölést azért is szükséges előre bocsátani, mert

a második öt éves terv végére a tehergépkocsi forgalom 62 százalékkal emelkedik, és 17 ezer új kocsi, 1100 távoljáró autóbusz jelenik meg a közlekedésben.

A forgalom nagymértékű emelkedésével szemben viszont a második öt éves terv csak 1700 kilométer hosszúságú úthálózat korszerűsítését veszi tervbe. A fenti 1700 kilométerből a debreceni közúti kirendeltség területére mindössze 90 kilométer jut. Nyilvánvaló, hogy így a közutak állapotának további romlása várható, hacsak gyors segítség, alaposabb és megfontoltabb intézkedés nem következik.

Az útfenntartó iparágban a munkaerő körül nincs minden rendbe. Számos helyen munkaerőhiány tapasztalható. A fizikai dolgozók bére sem meg-

alapozott még. Előfordul ugyanis, hogy hasonló munkánknál (például kőanyag kirakás vasúti kocsiból), a betonútépítő vállalatnál magasabb bért fizetnek, mint az útfenntartásnál.

Az útfenntartó vállalatok így gyakran nem kapnak munkaerőt, s az állandó úteri gárdát is kénytelenek vagon kirakodásoknál vagy hengerlés és aszfaltozási munkálatoknál igénybe venni. Mivel az ilyen eljárás gyakori, az úti felelőssége megszűnik szakaszárta, a munkafegyelem is lazul.

A továbbiakban érdemes az útfenntartási munkák végzésénél használatos gépek és szállító eszközök minőségével is foglalkozni. Az útféltésnél használatos gépek régebben az útfenntartó vállalatok tulajdonában voltak. Ma viszont a legtöbb géppel a gép-ellátó vállalat, vagy a TEFU rendelkezik. A jelenlegi helyzet — épp a fentiek alapján — megdrágítja az útfenntartást és gyakran a szállítást, anyagellátást is nehezkesé teszi.

Mivel korszerű útfenntartást csak korszerű gépekkel lehet elvégezni, szükséges, hogy a meglévő útféltési felszerelések mellett újabb munkeszközöket is kapjanak a vállalatok. Jelenleg azonban meglehetősen furcsa helyzet alakult ki itt. Mérnökeink gyakran hiányos műszaki dokumentációk alapján terveznek új gépeket. Mondani sem kell, hogy így a prototípus elkészítése, majd a kísérleti példányok fejlesztése, javítása sok évet vesz igénybe. Az előbbi módszernél sokkal időkevesebb lenne, ha műszaki szakembereink a dolgozók javaslatait és elgondolásait il-

gyelemben véve terveznének, illetve az eddigénél is fokozottabban átvették azokat a jó tapasztalatokat, amelyekkel a külföldi országok, főleg a Szovjetunió, népi demokráciák rendelkeznek.

Az anyagellátást illetően szólni kell arról, hogy a kőbányák termelése nem mindig fedezi a szükségletet. Idomkövet, kockakövet, fejkövet, szegélykövet például alig gyártanak. Hiány van betonból és aszfaltburkolatoknál használatos nemes zúzalékokból is. Ha kapunk is zúzalékot a kövek szemszerkezete nem mindig felel meg a követelvényeknek.

Folyamatosabb anyagellátást, több bitumént

Ugyancsak gondot okoz számmunkra, hogy a bitumen ellátás sem kielégítő még. Pedig a nagylengyel olajmező feltárásával az ország gazdagabb lett folyékony nyersanyagokban. Mindezt a mérnökök örömmel vették tudomásul és hozzákezdtek aszfaltos, valamint a bitumenes útburkolatok tervezéséhez. A tervek el is készültek, de sajnos most meg a bitumen kevés. Az anyagcsökkentés sokszor a TÚZEP telepeken kell utánpótlás után kutatni.

A fentiek előre bocsátása után az útfenntartás megjavítására a következő javaslataim vannak:

1. Az útfenntartáshoz szükséges gépek és szállítóeszközök nagy részét adják át újra az útfenntartó vállalatok kezelésébe.

2. Bitumenből csak a hazai szükségleten felüli mennyiség kerüljön exportálásra. Az aszfaltos útburkolatok javítása és készítése idejének meghosszabbítása érdekében szükség lenne hígított bitumének és emulziók gyártására berendezkedni.

3. Szükség van a technikai létszám növelésére. Ezzel párhuzamosan szükség van arra is, hogy közúti közlekedés fejlesztése párhuzamos legyen a közutak fejlesztésével.

4. Végül a tanácsi szervek fűzzék szorosabba kapcsolatukat az útfenntartó vállalatokkal, közúti kirendeltségekkel, mert enélkül sem jó munkát, sem eredményes együttműködés nem képzelhető el.

Bereczki Sándor
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Hajdú-Bihar megyei Közüti Kirendeltségének vezetője

Hajrá nélkül?

Az egyenletes és ütemes termelés megvalósítása fontos kérdése iparunknak. A kapkodás és a hó végi hajrá ugyanis még ma is sok kárt szül, amelyek oka részben objektív nehézségekben, részben üzemszervezési hibákra vezethető vissza.

Mivel az ésszerű munkaszervezés Hajdú-Bihar megyében is alapvető kérdés, örövendés az itt tapasztalható változás. Különösen az utóbbi hónapokban javult az ütemesség. Javulás mellett szólnak július első kétharmadának termelési eredményei is. A Járújavitóban például az első harmad átlaga 109 százaléka, a második harmadé 117 százaléka alakult. A Cementárui Vállalatnál, a Ruhagyárban szintén túteljesítéssel zárták a harmadokat a

dolgozók. Általában csökkent az első és az utolsó napok közötti egyenlőtlenség, a termelési üteme kiegyenlítettébbé vált.

Természetesen mindez még csak a kezdet. Annál inkább, mert az elért sikerek megtartása és továbbfejlesztése nem könnyű feladat. A hajrá objektív és nem objektív okai is jócskán fellelhetők még. Ha azonban üzemelnk hasznosítják az utóbbi hónapok tapasztalatait, ha javítják az anyagellátást, s a részlegiek együttműködését, akkor a javulás folytatódik. Akkor ismét újabb lépést tehetünk előre, a Központi Vegyipari Műszergyár területére legutóbbi határozatának megvalósításában, amely az ütemes és egyenletes termelést épp iparunk egyik legfontosabb feladatának jelölte meg.

KISZOLGÁLÓ BOLT
egy percig sem várakozik!

Köszönjük a megrendeléseket!
Köszönjük a megrendeléseket!
Köszönjük a megrendeléseket!

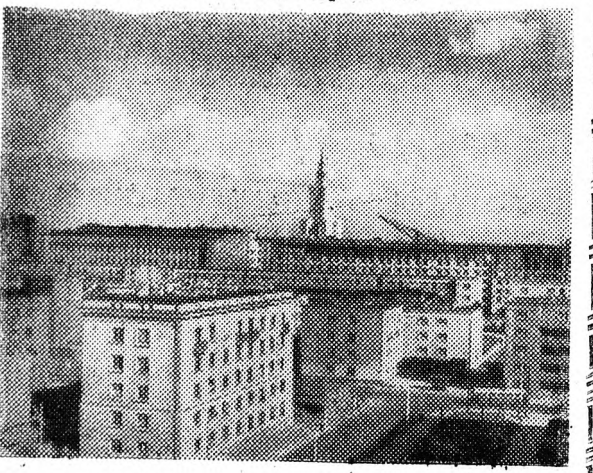
KÉPEK A MAI LENGYELORSZÁGBÓL

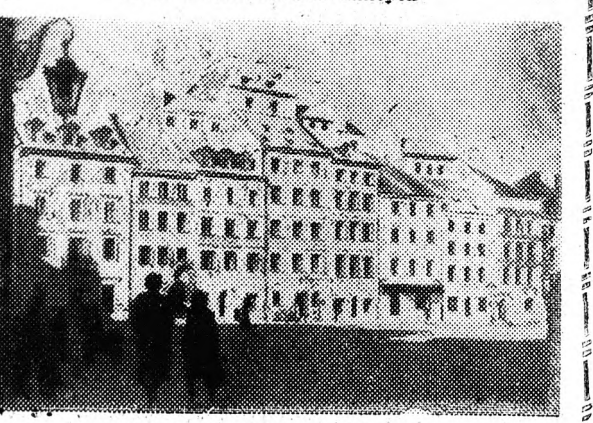
Lengyel lányok a Kultúrpalota előtt

Épül Nowa Huta központi tere

Varsó a felszabadulás ünnepén

Felépült a teljesen rombadöntött Óváros piactere

Javaslatokért pénzjutalom

A begyűjtési miniszter az adminisztráció egyszerűsítésére tett értékes javaslatokért több javaslattevőt pénzjutalommal részesített. Adám János, a Hajdú-Bihar megyei begyűjtési hivatal tár vezetője 500 forintot, Szilágyi Elemér, a hajdúszoboszlói városi begyűjtési hivatal helyettes vezetője 300 forintot, Judaszék János, a miskolci központi begyűjtési elosztó vezetője 200 forintot, Maklári Magdolna, a miskolci begyűjtési elosztó vezetője 200 forintot és Szilágyi Jánosné, a miskolci begyűjtési elosztó vezetője 200 forintot kapott javaslatáért.

Megjelent a Pártélet júliusi száma

A Pártélet júliusi száma közli Wirth Adám: A népbiztosok és a személyiség történelmi szerepének marxista megvilágítása a propagandamunka fontos feladata és Csendes Károly: Nehéz észrevétel kédermunkánk szektás vonásairól című cikkét.

Megjelent a folyóiratban Tardos Márton: A magyar nehézipar fejlesztése és a nemzetközi együttműködés, Ripp Géza: Agrárpolitika a tökéletes világ gazdaságában, Gondos Ernő: A kiváló munkások mozgalma — és a politikai munkák, továbbá a Hazaifias Népfőntal kapcsolatos Sántha Pál: A hazafias népfőntalmozgalom néhány kérdéséről, valamint Ónody Miklós: Beolvadjon-e a TIT a népfőntal? című írása.

A Pártélet Nemzetközi kérdések rovatában megjelent Kenessey Zoltán: Számok és tények a népi demokratikus országok mezőgazdaságának fejlődéséről című cikke, továbbá A szocialista építés Jugoszláviában című cikk.

A pártélet napi kérdései között kapott helyet Kiss Dezső: Nem is olyan könnyű... című írása, mely azokról a párttitkárokról szól, akiket a párt nem függetlenített, továbbá Garai Vera: Az időszaki kérdések tanfolyamáról, Erdős Magda: A gazdasági ismeretek tanfolyamainak szervezése a váci járásban, Jászai Ilona: A Magyar Acél kovácsműhelyében című cikke, Isák Erika: Mová lettek a párttitkárok? valamint Falczek Sándor: Termelőszövetkezetünk pártcsoportjának munkájáról című írása.

Az eddigiektől is nagyobb helyet kapott a folyóirat új számában a Beszélgetés az olvasókkal című rovat. Itt jelent meg Máté György írása a közösségi életéről, Kiss György hozzászólása a pártiszervizáról, Rozsnyai Mihályról és Vajda Sándor hozzászólása a Pártéletnek a nők egyenjogúságáról szóló cikkéhez, valamint több érdekes levél és hozzászólás.

Közbotrányozók ellen indítottak eljárást

Nap, mint nap előfordul, hogy magukról megfeledkezett emberek részességig leisszik magukat, s aztán erőszakoskodnak, kötekednek, végül botrányt csinálnak. Majd szembe kerülnek a közrenddel és a hatósággal is. Így járt az utóbbi időkben Új Tihámer debreceni, Óreg János u. 16. szám alatti lakos foglalkozás nélküli személy, aki a Csapó utca 6 szám alatti korszakban botrányosan viselkedett. Az őt figyelmeztető rendőrt megátmodta és minősíthetetlen szavakkal illette.

Szöke Gyula debreceni, Áchim András utca 3. szám alatti rakodómunkás és Fero Miklós debreceni, Olajútó 61. szám alatti lakosok június 12-én a Szabadság Étteremben botrányt okoztak. A felszolgálókat szidalmazták, sértegették, sőt

és a szabályokról. Kelemen Lajos közben szólni kezdte a rendőrt, az igazolatlan megtagadta, fenyegetőzött. Ellene is eljárást indítottak. Bata István és Márton Imre debreceni lakosok a nagyerdői Halászcseréjében botrányt.

Poharakat vertek a földhöz,

s amikor a szolgálatos rendőr figyelmeztette magatartásuk helytelenségére, Bata és Márton durván nekitámadtak a rendőrnek, sőt szemtelen hangon arra hívták, hogy majd ők elintézik a rendőrt a "partbiztonságnál".

Botos Gyula debreceni, Kishegyesi úti lakos a Kisdiófa vendéglő előtt rendezett botrányt. Botost udvariasan és jóindulatúan figyelmeztette a rendőr, hogy kerékpárjával ne közeledjen a járdának, mert ezzel akadályozza a járókelőket. Aztán a rendőr elment, de Botos nem tett eleget a figyelmeztetésnek, sőt bent a korszakban rendkívül durva módon szidta a rendőrt, egy ismerősének. Botos azonban nem tudta, hogy a helyiségben civilruhás rendőrök is tartózkodnak. Magatartásáért, a rendőrök nélküli szidásáért cinikus viselkedéséért a feljelentést megtették ellene.

A járókelők többször tanúit is és részegkedő elemek garázdálkodásának az utcán. Ezek a jelenségek zavarják a békésen járókelő embereket is, megbotránkozatlak és bosszantják. Persze nem mindig kerül elő rendőr sem, aki az ilyen fekeveszlent embert rendre utasítja, vagy súlyosabb esetekben vele szemben eljár. Nagyon sokszor előfordul, hogy ilyen esetekben az eljáró rendőrt nem támogatják a járókelők sem, hanem hagyják, hogy a garázdálkodó elemek a rendőrt is megátmodják és a botrányt fokozzák. Pedig a rendőrt a közjót és a rend kedvéért igyekszik eljárnai a remtenségekkel szemben.

Ilyen eset történt az említett Szabadság éttermi eseten is és máshol is már. Nagyon helyes azonban az, hogy a "vendégszolgálat" jár el a botrányt okozókkal, garázdálkodókkal szemben, s őket az igazságszolgáltatás elé állítja, hogy majd

a bíróság előtt feleljenek tettükért.

Tanulják meg mindazok, akik vétettek a rend ellen, az együteltés szabályai ellen, hogy velük szemben a törvény a jövőben is szigorúan eljár.

Megjelent a Társadalmi Szemle legújabb száma

A most megjelent július-júliusi szám vezércikkének címe: „Mind a kommunista felelős az ország ügyéért.”

Beér János cikke az országgyűlési munkájának megvilágításával foglalkozik. Szilágyi József írása a szocialista törvényesség megvalósításának néhány kérdéséről szól. Közli a folyóirat Lukács Györgynek az MDP Politikai Akadémiáján tartott „A haladás és a munka harca a mai kultúrában” című előadását.

Utszó, eddig magyarul még nem közölt dokumentumokat tesz közzé a folyóirat Lenin hagyatékából.

A VITA rovatban Fenyő István szövege: Éteri Jánosnak a Társadalmi Szemle előző számában megjelent cikkéhez (Költészet és filozófia viszonya a magyar ideológiában).

A SZEMLE rovatban a Magyar szótárak és a tanácsokkal kapcsolatos munkáit vizsgálja Besnyó Károly, Foczs Ferenc és Pécsvári Károly, az ország közéleti változásait tanulmányozza Árkut István.

A KÖNYVISMERTETÉSEK rovatban Frits Jensen „Vieinami feljegyzések” című könyvét Féliz Pál ismerteti.

A Néplap RÁDIÓMŰSORA

Vasárnap, július 29

Kossuth-rádió: 8.10: Édes anyanyelvünk. 8.15: Egy falu — egy nőt. 8.55: Műteremtőgátás. 9.00: Zenés fejtoró. 10.00: Vasárnapi versek. 10.10: Hangfelmérés. 11.00: Richard Tauber énekei. 11.20: Vasárnapi album. 12.15: Jó ebédhez szól a nő. 13.00: Hangverseny az Út-Vasútervező Vállalat dologzóinak. 13.30: Rádióélet. 14.15: Schumann hangverseny. 15.40: Egy hét a külpolitikában. 15.55: Szív küldi szívnek szívesen. 16.15: Lado-menyaszky Mária jutalomjátéka. 17.40: Kincses. Kalendárium. 18.35: A Berlini Rádió tánczenei karának hangversenye. 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 20.25: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik. 20.55: Pórhíradó. 21.25: A hét aranyérem. 22.10: A vasárnapi sportja. Totó. 22.30: Friml és Berlin zenéjéből. 23.00: Zenekari hangverseny. 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 8.00: Tánccal dalok. 8.00: Operettzetek. 9.30: Miska bácsi legeszésdátka. 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. 11.00: Szimfonikus hangverseny. 12.12: Népszerű melódiák. 12.30: A világtudalom humorja. 14.00: A Rádió-Gyermekszínházának műsora. 14.48: Kórusok. 15.00: Táncczene. 16.00: A Zenebarátok köré választ a hallgatók kérésére. 17.00: Könyv zene. 17.40: Debussy-művek. 18.18: Népdalok. 18.40: Vasárnap. 19.10: Könyv zene. 19.30: Zenés nyári rádió. 20.30: Színházról — színházra. 22.00: Magyar nóták.

Hétfő, július 30

Kossuth-rádió: 8.15: Zenekari hangverseny. 9.00: A Gyermek-rádió műsora. 9.20: Széles víz a Dunán. 9.40: Régi muzsika. 10.10: Óvodások műsora. 10.40: Szívesen hallgattuk. 12.10: Dajkáknek zenéjéből. 13.00: Falusi híradó. 13.15: Horváth Elemér és zenekara játszik. 14.15: Utóhíradó. 15.10: Heti zenés kalendárium. 16.00: Az Ifjúsági Rádió történelmi folyóirata. 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 16.45: Inglesia gitározik. 17.15: Liszt-dalok. 17.35: A cseh főiskolások művészyűtése. 18.00: Az ifjú hűlőmunkások. 18.20: Részletek Bizek Carmen című operájából. 19.00: Van egy ötletem... 19.10: Táncczene. 20.30: Népszerű operettből. 20.50: Tudományos híradó. 21.10: Könyv zene. 21.45: Belső híradó. 22.15: Tíz perc külpolitikai. 23.20: Rácz Géza és zenekara játszik. 0.10: Hossú Irma énekel.

Petőfi-rádió: 14.00: Tánccal füvészenekarra. 14.15: Operaszínház. 15.10: Könyv zene. 15.30: Muzsika. 16.00: Országzsongó — meggyeserte. 16.10: Filmzene. 16.50: „Az én falum...” 17.00: Lengyel népdalok. 17.30: Innen-onnan... 17.50: Debussy: Egy faun delutánja. 18.20: Az alpbányászok. 18.30: Kamarazene. 19.10: Magyar szertizmus nagy országában. 19.40: Művészművek. 20.40: Sporthíradó. 21.00: Gyári belep. 21.40: Fúvószenekari hangverseny.

Kedd, július 31

Kossuth-rádió: 8.10: Az Oktatási Minisztérium önkéntesek énekei. 8.10: Indulok és dalok. 9.00: Győzelem a világ tetején. 9.40: Ifjúsági műsor. 10.10: Halló, itt Moszkva! 11.00: Lányok, asszonyok... 11.15: Jó munkáért — szép munkáért. 11.45: Kórusok. 12.10: Népdalok. 13.15: Operaszínház. 14.15: Fiatalok Zenéi Újsága. 15.10: Dalénekeink műsorából. 15.10: Nagy magyar ébességek. 16.00: Dalénekeink. 16.20: Hosszú légy okos. Domokos! 16.40: Magyar szertizmus nagy országában. 17.10: A Bécsi Rádió műsorából. 18.00: Lakásfronton... 18.10: Szív küldi szívnek szívesen. 19.00: Az „Alföld” rovat. 19.25: Olasz dalok. 20.30: Beethoven. 22.20: Táncczene emlékeztető.

Petőfi-rádió: 14.00: Operettzetek. 14.45: Nemzetközi kérdések. 15.00: Népek zenéje. 16.00: Táncczene. 16.10: A Bécsi Rádió műsorából. 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 16.45: Fenyőné Zsófia Hida énekei. 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 17.40: Két igaz népi. 18.00: A DNEZ budapesti együttesének zenekara játszik. 18.30: Nyári rádiógyűlés. 19.10: Részletek Hreaydov Vihar című operájából. 19.30: Sibelius: Finlandia — szimfonikus költemény. 19.40: Hajsza!a Hirosimában. 20.50: Hangfelmérés. 21.00: Tudományos lapok szemléje.

Szerda, augusztus 1

Kossuth-rádió: 8.10: Népszerű operaszínház. 9.00: Nyári rádiógyűlés. 9.40: Népdalok. 10.10: Óvodások műsora. 10.40: Szívesen hallgattuk. 12.10: Dajkáknek zenéjéből. 13.00: Falusi híradó. 13.15: Horváth Elemér és zenekara játszik. 14.15: Utóhíradó. 15.10: Heti zenés kalendárium. 16.00: Az Ifjúsági Rádió történelmi folyóirata. 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 16.45: Inglesia gitározik. 17.15: Liszt-dalok. 17.35: A cseh főiskolások művészyűtése. 18.00: Az ifjú hűlőmunkások. 18.20: Részletek Bizek Carmen című operájából. 19.00: Van egy ötletem... 19.10: Táncczene. 20.30: Népszerű operettből. 20.50: Tudományos híradó. 21.10: Könyv zene. 21.45: Belső híradó. 22.15: Tíz perc külpolitikai. 23.20: Rácz Géza és zenekara játszik. 0.10: Hossú Irma énekel.

Petőfi-rádió: 14.00: Tánccal füvészenekarra. 14.15: Operaszínház. 15.10: Könyv zene. 15.30: Muzsika. 16.00: Országzsongó — meggyeserte. 16.10: Filmzene. 16.50: „Az én falum...” 17.00: Lengyel népdalok. 17.30: Innen-onnan... 17.50: Debussy: Egy faun delutánja. 18.20: Az alpbányászok. 18.30: Kamarazene. 19.10: Magyar szertizmus nagy országában. 19.40: Művészművek. 20.40: Sporthíradó. 21.00: Gyári belep. 21.40: Fúvószenekari hangverseny.

Csütörtök, augusztus 2

Kossuth-rádió: 8.10: Betyárodalok. 8.40: Reggeli hangverseny. 9.20: A Gyermek-rádió műsora. 9.40: A Cinkotai Tanulmányi Énekkar énekel. 10.10: A Rádió-nyári szabadedgeteme. 10.40: Hangverseny. 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.15: Párvendülök... 11.30: MIT olvasunk? 12.10: Kórusok. 12.30: Lovrag operából. 13.15: Lakatos Vince és zenekara játszik. 14.15: Tíz perc a Rádió-Gyermek-rádió. 14.50: Utóhíradó. 15.10: Óreg haz kékörről. 15.30: Kabalevskij: II. császárszerepe. 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17.10: Táncczene a Praxel Rádió műsorából. 17.42: Antal István László etüdök zongorán. 18.00: Szántófalvi szobrászművészek. 18.15: A fűvészi népi zenei játszó. 18.55: Verdi: Simon Boccanegra. 22.15: Táncczene. 22.58: Emlékművészek műsorából. 0.10: Trófiás népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Smetana operájából. 14.30: Operettzetek. 15.10: Olasz hegedűműzika. 15.40: Országzsongó — meggyeserte. 16.10: A Rádiószínház bemutatója: Gambrius. 18.00: Ifjúsági kórusok énekelnek. 18.30: A könyv évezredes útja. 19.00: Szovjet szerzők. Filmzenéből. 19.30: Lányok, asszonyok... 19.45: Táncczene. 21.00: Külföldi sajtó beszámoló. 21.40: Népdalok. 21.40: Sporthíradó. 22.00: Cigányok. Puskin ebessé: költeménye.

Péntek, augusztus 3

Kossuth-rádió: 8.10: Népi együttesek műsorából. 9.00: A ven Chlochari földi. 9.10: Muzsika. 9.40: Óvodások műsora. 10.30: Utóhíradó. 10.40: Szívesen hallgattuk. 11.00: A Kült. Angéla zongorázik. 11.10: Lányok, asszonyok... 11.25: Szókratész műzika. 12.10: Táncczene. 13.15: Mai magyar operából. 15.10: Haszn. egyet. Ebesszés. 15.30: Könyv zene. 16.00: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának Liszt-hangversenye. 22.15: Tíz perc külpolitikai. 23.45: Könyv zene. 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Könyv zene. 15.00: Zenekari hangverseny. 16.00: Országzsongó — meggyeserte. 16.10: Operaműzika. 16.40: Országzsongó. 17.00: A Bécsi Rádió műsorából. 17.30: A Bécsi Rádió műsorából. 18.00: Doboz népdalok. 18.30: A szocializmus útján. 18.50: A Népiújság híradója. 19.00: A Népiújság híradója. 19.10: A Népiújság híradója. 19.20: A Népiújság híradója. 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 19.45: Szókratész műzika. 20.20: Könyv zene. 21.00: Csárdások.

Szombat, augusztus 4

Kossuth-rádió: 8.10: Reggeli hangverseny. 9.00: A Gyermek-rádió műsora. 9.20: A Cinkotai Állami Tanulmányi Énekkar énekel. 10.10: Operaszínház. 10.40: Lucraza Bor és Mario Lantia énekel. 11.10: Sándor és zenekara játszik. 11.10: Lampa-fény. Ebesszés. 11.25: Rachmaninov: szonáta. 12.10: Operettzetek. 13.15: Művészművek. 14.15: Egy dűnapon csónakban. 14.55: A Szabad Ifjúság és a Rádió nyári rajongóversenye. 15.10: Kamarazene. 15.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 16.00: Kórushangverseny. Könyv zene. 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 17.45: Táncczene. 18.00: Pórhíradó. 18.15: Verbunkosok. 19.00: Képzőművészet a Katona József Színházban. 19.10: Szipilica. 22.45: Sporthíradó. 23.00: Táncczene.

Petőfi-rádió: 14.00: Hangfelmérés. 14.10: Az opera miniatúrája. 15.10: Bélyeggyűjtők szertiz. 15.15: Népek zenéje. 16.00: Vidéki stúdiók jelentkezik. 16.10: Zenés hérvége. 17.10: Baranog és a hálhatatlan hangok börtönében. 17.30: Csahin. Fűvészi. 18.05: Liszt-zongoravetők. 18.35: Első orokom. 18.55: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 20.10: Népdalok. 20.45: Hűmász az em. becsés. 21.00: Képeslapok. 21.40: Képeslapok. 21.50: Külpolitikai kalauz. 22.00: Táncczene.

TÁVGPÉ-INT LONDO

Hosszú volt az út, Csenki-körútnak a Kollégium egyik a több mint egy évtized tartott első próbáját lami Népi Együttes reig vezetett... Megében az Állami Népi Út születését eitol a koll számontartanunk az együttes bölcsője Debrecenben. Az első túrnéra is innen meg Párisba. Ebből az a koll nőt ki, erre a koll aztán az öt és fél é előtt megalakult Állami Együttes, melynek az aztán a forró sikere állomási jelzik, mint va, Pekin, Páris, Amsterdam, London, legújabbban Genova, nagyzerző filmet leho szíteni erről: A világ böző tájain szerepel a gyűttes legszebb hangzó nemcsak szerepel ismerkedik is mind a nép életével, műve kultúrájával. A mag művésze találkozni a filmben a világ nek művészeivel.)

Erre gondolok, aml re bejelentkez Gerk kezdetet veszik Csenki vel az elutasításkor szől interjú a Há megyei Néplap részese olaszországi fellesp

— Mi volt Nervep élelőnk (Nervi egy latoran szép parkvár kb. olyan távolra a Genováól, mint Deb Hajdúszoboszló. Itt zórt be monumentális, zötti színpadon az egy

— Kétezer személye badtéri színpadon lépt. Maga a keret is es volt. Káprázatos ké fényhatások, fűdény töbözés. Színes szu ben fűdött a buja zeti park. Pálmák, szökökútak adták a melyben a Londonba mutatott műsorunkat elő. Azonban, ha edd kék voltak arra, hóg degnék tartott angol mol lábba hozta az fellepése, itt viszont státiolan olasz temp hatan felkesedésének a megnyilvánulásával a dűnkban megism

Minden számunkat m tak, a rengeteg ismétl jóval éjfel után ér előadás. Es két óra amikor Nerveből G visszatértünk,

— További program deklőnk Csenki Imre

— Lemezelvetelek, szereplés és fellepés vetező napok progr Vasárnap lesz a búcsú tünk és utána indulunk

— VIG ma 2. egyenved gyed 7 és egyenved 9 hétfőn egyenved 5, egy é egyenved 9 órákor: Csák 16 éven felülte BEKE ma egyenved 2, 6 órákor: Gróf Monte Christo 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Bel. am. Csák 16 éven felülte Hétfőn fél 4, fél 8 Gróf Monte Christo I-II Százalékos felemelt hely

— IFJUSÁGI ma három 6 és 8 órákor: Állami Bétfőn háromgyed 4 B. órákor: Mary herce PETŐFI KERT ma 9 órákor: Hétfőn fél 9 Gróf ördög szépsége. — KERT ma 9 órákor: B. Csák 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Gróf Monte Christo II. fél 6. 50 százalékos helyének. — STADION K. hétfőn 9 órákor: Eg

— VIG ma 2. egyenved gyed 7 és egyenved 9 hétfőn egyenved 5, egy é egyenved 9 órákor: Csák 16 éven felülte BEKE ma egyenved 2, 6 órákor: Gróf Monte Christo 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Bel. am. Csák 16 éven felülte Hétfőn fél 4, fél 8 Gróf Monte Christo I-II Százalékos felemelt hely

— IFJUSÁGI ma három 6 és 8 órákor: Állami Bétfőn háromgyed 4 B. órákor: Mary herce PETŐFI KERT ma 9 órákor: Hétfőn fél 9 Gróf ördög szépsége. — KERT ma 9 órákor: B. Csák 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Gróf Monte Christo II. fél 6. 50 százalékos helyének. — STADION K. hétfőn 9 órákor: Eg

— VIG ma 2. egyenved gyed 7 és egyenved 9 hétfőn egyenved 5, egy é egyenved 9 órákor: Csák 16 éven felülte BEKE ma egyenved 2, 6 órákor: Gróf Monte Christo 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Bel. am. Csák 16 éven felülte Hétfőn fél 4, fél 8 Gróf Monte Christo I-II Százalékos felemelt hely

— IFJUSÁGI ma három 6 és 8 órákor: Állami Bétfőn háromgyed 4 B. órákor: Mary herce PETŐFI KERT ma 9 órákor: Hétfőn fél 9 Gróf ördög szépsége. — KERT ma 9 órákor: B. Csák 16 éven felülte TEOR ma 3. fél 6 és fél 8 Gróf Monte Christo II. fél 6. 50 százalékos helyének. — STADION K. hétfőn 9 órákor: Eg

Európai körút

TÁVGÉP-INTERJÚ CSENKI IMRÉVEL, AZ ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES LONDONI SIKEREIRŐL ÉS GENOVAI BEMUTATKOZÁSÁRÓL

Hosszú volt az út, amely a Csenki-kórusnak a debreceni Kollegium egyik termében több mint egy évtizede megtartott első próbájától az Állami Népi Együttes világhírreig vezetett... Mert lényegében az Állami Népi Együttes születését ettől az időtől kell számoltartanunk, hiszen az **együttes bölcsője itt volt Debrecenben. Az első külföldi turnéja is innen mentek el Párizsba.** Ebből az együttesből nőtt ki, erre alapozódott aztán az öt és fél évvel ezelőtt megalakult Állami Népi Együttes, melynek szereplését azóta a forró sikerek olyan állomásai jelzik, mint Moszkva, Peking, Párizs, Brüsszel, Amsterdam, London és most legújabbban Genova. (Milyen egyszerű filmet lehetne készíteni erről: A világ különböző tájain szerepel a magyar együttes legszebb számaival, de nemcsak szerepel, hanem megerősíti is mindenütt a nép életével, művészetével, kultúrájával. A magyar nép művészete találkozhata ebben a filmben a világ népeinek művészetével.)

Erre gondolok, amikor végre bejelentkezik Genova és kezdetét veszi Csenki Imrével az elutazásakor megbeszélte interjú a Hajdú-Bihar megyei Néplap részére az első olaszországi fellépésről:

— Mi volt Nerviben? — érdeklődünk. (Nervi egy csodálatosan szép parkváros, mely kb. olyan távolságra terül el Genovától, mint Debrecenlő Hajdúszoboszló. Itt mutatkoztak meg a monumentális szabadterei színpadon az együttes.)

— Kétezer személyes szabadtéri színpadon léptünk fel. Maga a keret is csodálatos volt. Káprázatos kivilágítás, fényhatások, tündéri színek többsége. Színes sugárzóknak fűződött a buja növényzetű park. Pálma, fügefák, szökőkutak adták a milőt, melyben a Londonban is bemutatott műsorunkat adtuk elő. Azonban, ha eddig büszkének voltunk arra, hogy a hídegnek tartott angol publikumot lázba hozta az együttes fellépése, itt viszont a hamisítatlan olasz temperamentum lelkesedésének fergeteges megnyilvánulásával volt mindenki megismerkedni. Minden számunkat megújraztak, a rengeteg ismétlés miatt jóval éjfélt után ért véget az előadás. És két óra elmúlt, amikor Nerviből Genovába visszatértünk.

Májfél nap alatt három országban keresztült

— Rövid alvás után hosszú éjszaka tellett az olasz város naposított, nyüzsgő utcáin. Majd ebéd közben mindenki a lapok beszámolóját fordította. Csupa áradozás, szuperlatívuszok egyes számainkkal kapcsolatban... Az Il Secolo lap például lenyűgöző élménynek nevezi az estét.

— További program? — érdeklődünk Csenki Imrével.

— Lemezfelvételek, rádiószereplés és fellépések a következő napok programja... Vasárnap lesz a búcsúfellépésünk és utána indulunk Monte

MOZIK MŰSORA

VIG ma 2. egyenlő 5. egyenlő 7. és egyenlő 9 órákor, hétfőn egyenlő 5. egyenlő 7. és egyenlő 9 órákor: Bel ami. Csak 16. éven felelőknél — BÉKE ma egyenlő 2. fél 5. és 8 órákor: Gróf Monte Christo I-II. rész, 50 százalékos felemelt helyarállat, hétfőn egyenlő 5. egyenlő 7. és egyenlő 9 órákor és délelőtt fél 10. fél 12. fél 2 órákor: Egy nap a bíróságon. Csak 16. éven felelőknél — METEOR ma 3. fél 6. és fél 8 órákor: Bel ami. Csak 16. éven felelőknél — HÉTŐN fél 4. fél 8 órákor: Gróf Monte Christo I-II. rész, 50 százalékos felemelt helyarállat — IFJUSÁGI ma háromnegyed 2. és 8 órákor: Állami Aruház. Csak 16. éven felelőknél — BÉKE ma 3. fél 6. és fél 8 órákor: PÉTERFI KERT ma 9 órákor: Egy éjszaka világos: hétfőn 9 órákor: Két ördög szépsége. — METEOR KERT ma 9 órákor: Bel ami. Csak 16. éven felelőknél Hétfőn 7 órákor: Gróf Monte Christo I-II. rész, 50 százalékos felemelt helyarállat — STADION KERT ma 6. fél 9 órákor: Egy nap a

Carloba. A hónap utolsó napjaiban érkezünk Budapestre vissza.

— Néhány érdekességet... — érdeklődünk.

— Hát érdekességet akár napszámra mondhatunk... Ezek egy részéről már Szegedi Miklós beszámolójából is értesültek otthon. De hadd emlékezzem meg én is egyik maradandó élményünkről: a londoni-genovai útról. Másfél nap alatt három országban mentünk keresztül. A múlt vasárnap reggel még London utcáin sétáltunk, de délután már viszontlítottuk miúttávi szereplésünk színhelyét, Fáriszt, átutaztunk a komor szépségű francia Alpokon és másnap már a napban fürdő Genovára színes, szöveg élelét csodáltuk... Volt valami megéjtó ebben a kinyílt világban, ahol végeredményben a népek azért vannak, hogy a kultúrájukon, művészetükön, az alkotó ember eredményein keresztül megbecsüljék, megismerjék egymást, örök barátságok válnak a dal szépségében, a tánc, a zene varázsában találkoznak össze és nem fegyverrel kézben, ellenséggel álljanak szemben egymással.

— Valamit a londoni tapasztalatokról?

A zenén keresztül

— Úgy érzem komoly hivatást töltött be a brit szereplésével is az Állami Népi Együttes. Szükség van erre, mert még mindig nem ismernek eléggé bennünket. Londoni sétáink, tapasztalatgyűjtésünk közben lépten-nyomon ebbe a féjálmas megállapításba ütköztünk. Többet kell tenni hírnevünkért a nagyvilágban, jobban meg kell mutatnunk életünk, eredményeinket, kultúránkat. Ahig láttunk Magyarországról szóló könyvet. A Szohóban, a londoni szórakozó negyedben, ahol egymás hegyén-hátán a színház, mozi, kiállítási terem, filmforgatási kiállítás keretében mutatják be a film 60 éves fejlődését a régi Gréta Garbo, Chaplin, Pajzsländer, Fatty, Pola Negri, Harold Lloyd, Buster Keaton, Zoro és Huru, Stan és Pan képeket napjaink alkotásáig. Itt például hasztalan kerestük a magyar filmművészet nyomait. De képzőművészetünk, tudományos életünk eredményeit sem ismerik eléggé.

— A zene viszont újdító kivétel. Kodály könyvét a magyar népzene, a mester sajátkezű dedikálásával láttuk a Cecil Sharp House könyvtárban. Kodály két, itthon nem kapható népdalkottját Londonban vettem meg. Zenei körökben lépten-nyomon meggyőződhetünk Kodály Zoltán hallatlan népszerűségéről. Kodály egyik tanítványa: Seiber Mátyás itt igen megbecsült és népszerű művész. Bartótot az angol zenei körök a zeneművészek nagy klasszikusai között tartják számon.

— A zenén keresztül és a népi együttes mostani útján, fellépésin keresztül is gyarapított a magyar nép-barátainak száma. Ezt tekintem fellépéseink legnagyobb eredményének.

nyének és útnak legizgalmasabb élményének. És üdvözlőm innen a napfényes, kék olasz ég alól a debreceni közönséget addig is, amíg majd egy későbbi debreceni szereplésünk során elvisszük nekik mostani műsorunkat, de elvisszük azt a sok szép élményt, kulturális kincset, amit a népekkel való érintkezés közben szereztünk, gyűjtöttünk és aminek birtokában visszarepülünk a fészekhez, ahonnan kiindultunk — fejezte be a beszélgetést Csenki Imre.

Kiss István

Balatonon üdült a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola DISZ-kórusa

Kéthetes balatoni üdülésben vett részt a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola DISZ kórusa, Gyúlyás György vezetésével. Az üdülés célja volt a kórus tagjainak a Balaton mellett sok megbecsülést is szerezték Debrecennek.

A balatonföldvári fellépésük után a Vasutas üdülőben, majd meghívásra a központi üdülőfalvában látogattak el. A táborok, üdülők zsúfolásig megteltek, s örömmel hallgatták végig Bartók, Kodály, és több zeneszerző csodálatos zenéjét.

A Pest megyei, győriek, soproniak és debreceniek képviselték itt az országot. Ifjúsági Találkozókon részvevői magukkal vitték a debreceni kórus és zenekultúra jó hírét. A debreceni DISZ kórus Gyúlyás György vezetésével ünnepélyes komolysággal vívta ki a forró tapsokat.

Pásztor János táborvezető

Kint voltam a Tégláskertben

Tegnap reggel, amikor felkeltem és kora reggel a Rózsa utca mellett sétáltam el, még csak nem is gondoltam arra, hogy a Tégláskertbe utazom. Ugyanis semmi néven nevezendő dolog nem volt ott. És mégis kimentem és nem bántam meg. Ilyesmi sem esett meg velem még, pedig már a hatodik tíz évet tapasztom.

Hogy is történt a dolog, ez a váratlan utazás? Amikor a Rózsa utcába értem éppen akkor állt meg a Tégláskertből érkező autóbusz. Amint szokások, miután a kalauzról leszállt, az utasok kitolgtak a lejárón. Ami azonban szokatlan volt, a kalauzról leszállva barátságos mosollyal nyújtotta kezét a leszálló utasoknak és szívélyesen rájuk mosolyogva segítette le őket a lépcsőkhöz. Az utasok egy-egy szót váltottak vele és mosolyogva távoztak el az Állami Aruház felé.

A kalauzról mosolya olyan barátságos... Nem, több volt ennél. Szívélyes. Még ennél is több volt. Milyen szegények is vagyunk mi szavakban! Megnyerő, megkapó ember volt... Gondoltam egyet és induláskor én is felszálltam a többi utasokkal. Így kerültem ki a Tégláskertbe, ahova pedig eszemagában sem volt kiemenni.

És megtörtént, amit vártam. A kalauzról kérésre segített le az autóbuszról, a Tégláskertben, a Rózsa utcában és mindkétszer rám is mosolygott. Így és ezért utaztam ki legnap a Tégláskertbe. De nem bántam meg. Megérté.

De régen is volt, hogy belekóstoltam Szabó Pál írásának a ízébe. S akkor — és ezt most tudtam meg, hogy elolvastam ezt a kétkötetű novellát — úgy jártam, mint Madarász Laci a Korda Sári csókjával. A számban maradt, vagy talán nem is ott, hanem beljebb a lelkemben s mindig emlékezően viszem magammal. Az illatát, a melegét, a mélységét, amely olyan szívszorítóan hozza előm a dérszót hajnalokat, a harmattal beszort gyalogutakat, a lányok kacagását, s a legények lány utáni vágyakozását.

Tizenhat-tizenhét éves koromban került először kezembe Szabó Pál regénye. A trilógia. Juhos Marika és Góz Józsa története, amelyik azóta sem olvastam igazán zsebb regényt a faluról, a tájról, az emberekről. S ahogy most visszamelegszem erre a könyvre, ez az élmény azóta sem fakult, olyan eleven és friss mint akkor. Ha néha-néha a napi gondok közt belém is zarkóználak, mint a délynyitó virága, azonban elég egy fecskévillanás, egy szisszenő szél, s Szabó Pál írásának végtelensége már is elém sorakozik. S ezeken a megszámlálhatatlan betűrendeken ott meneteknek parasztok, cigányok, borbélyok, tiszteltesek, annyi és olyan ezerszínű helyzetben, ahogyan az az életben s a valóságban lehet.

Visszakanyarodva az előbbihez, a trilógiához, én is csak azt a szokványos tudom most leírni, hogy egyszerűen olvastam el. Háromszor. Sorokat, mondatokat találtam meg, amelyekkel boldogulok, amelyeknek az igazalma ma is elkap, ha Szabó Pál írást

és az írósgágnak azt hiszem, ez a legnagyobb joga és legszébb feladata. Megtanítani az embereket mind arra, amit talán mindenki él, de nem mindenki tud. S akinek megadott ezeket mind tudni, annak kötelessége, hogy ezt a tudást átadja azoknak is, akik szomjasan kíváncsiak a mindennapi igazságok egyszerűségére.

Nekem ezt a tanulságot adták ezek az írások, s ezeket az emlékeket, amelyeknek csak töredékét jutott teli hely feleleveníteni. De ez az emlék és tanulság talán elengedő ahhoz, hogy jogot formáljon a jövőendő szabópai írókra is, melyek még ez

ONNEPI VASÁRT RENDEZNEK AUGUSZTUS 20-ÁN A DEBRECENI NAGYERDŐN

Az elmúlt évekhez hasonlóan a megye és Debrecen város kerestekedelmé az idén is megrendezik a hagyományos augusztus 20-i ünnepi vásárt. Az idén a Nagyerdőn a Sztálin körút és az Építők pálya előtti területen épülnek fel a sátrak, melyeknek rajzait, terveit már készítették a vidéki földművelésügyi- és a debreceni állami vállalatok.

A tervek szerint az idei vásár még szebb, még látványosabb lesz, mint az eddigi években volt. A kereskedelem már most elkövet mindent, hogy iparcikkek, élelmiszer-cikkek, mezőgazdasági eszközök és egyéb árutípusok széles és bő választékban álljanak a megye dolgozóinak rendelkezésére.

A Magyar Tanácsköztársaság lengyel százada

Es a történelem homokóráján lassan pereg az idő. Az elbukott szabadságharc után a szarnokok most már jobban vigyáznak a népre, több a csendőrs és több a bílincs, kevesebb a jog, kisebbség a kenyér... Es amit fél századdal ezelőtt még a „vilámos ég” haragjától várt a nép, azt most maga a nép haragja oldja meg.

Odaát orosz földön már söpri a múltat az Októberi Forradalom viharoszele. Magyarországon a munkások megdöntik a burzsoázia uralmát és kiküldik a proletárdiktatúrát.

1919. április 16. A Magyar Tanácsköztársaság kiküldetését követő három hét után az intervencionisták imperialista hadseregei Magyarországot területére hatoltak, a Tanácsköztársaság halálát veszedelemben forgott, a kommuniszták kiadták a jelszót: „Fegyverbe proletárok!”

Néhány nap alatt több, mint száz ezer munkás és paraszt lép be a Vörös Hadseregbe, de a Magyar Tanácsköztársaság védelmére siettek a volt hadifoglyok és külföldi munkások is.

Az országban jelentős számban dolgoztak lengyel munkások, vassói vasasok, sziléziai bányászok, lodzi textil munkások, Galiciából származó földművesek. A Budapestben megjelenő lengyel újság a Czerwona Gazetta (Vörös Újság) felhívást közli: „Minden öntudatos proletár kötelessége, hogy belépjen a Vörös Hadseregbe.”

A Damjanich utca 50-ben működő Lengyel Központi

Toborzó Irodában a lengyel század jelentkező. Annyi volt a jelentkező, hogy mindenkéltől csak a fegyverforgatásban jártasakat sorozták be a Vörös Hadseregbe. Néhány nap alatt a kelenföldi Bebel lakótelepében megalakul az első lengyel század, amely 300 főből állt. Parancsnoka Franciszek Gawlinski, krakói agronomus, egykori legionista, aki kijelentte: „Rendelkezem fronttapszaltalokkal, tudom miért fogok harcolni.”

A lengyel század részt vesz az északi hadjáratban, a tiszpárti harcokban és mindenütt kintüti magát bátor, hősiességével. Az utolsó pillanatig harcol minden talpalatnyi magyar földért. A szétvert és megföldelt lengyel csapatoknak sikerült meg eljutniuk a tatányai bányászlatok közepébe, ahol még néhány napig harcoltak. Ez már a Tanácsköztársaság utolsó napjaiban történt.

Húsz év elmúltával újból meglátogattak bennünket a lengyelk... 1939.

A lengyel nép történelmének egyik legnagyobb katasztrófáját éli át, pusztít és gyilkol a náci fenevad. Merre vegye útját a lengyel? Túl a határon várja a haszátlan, földönfutóvá váló lengyel a magyar barát, Száz ezer lengyel menekül magyar földre és itt másodikk hazára lel... Ungvári Jenő

MSZT kirándulóvonat Egerbe

Az MSZT Hajdú-Bihar megyei bizottsága az ország különböző megyei szervezetével együtt elfogadta azt a meghívást, amelyet a Heves megyei MSZT szervezettől kapott, azaz — augusztus 5-én — látogatást tesznek Egerbe, ahol az ottani MSZT szervezet „szovjet-magyar barátok” látogatást rendez meg.

Az egeri és Eger környéki látogatásra Hajdú-Bihar megyéből 550 látogató indul az

MSZT kezdeményezésére. A hajdú-bihariakat és az ország különböző részéből induló szovjet-magyar barátokat gazdasági program várja a történelmi nevezetességű városban. A városnézés után, a városban összegyűlt máskörnyéki MSZT tagok kultúrnapot adnak, majd ezt követően a fiatalok tánccal, vidám szórakozással fejezi be a kedves meghívásra adott látogatást.

Szabó Pál könyvének margójára

veszek a kezembe. S most ezekkel a novellákkal megint így jártam. Olvastam őket éjjel-nappal, olvastam őket újból és újból s nem tudok betelni várássukkal. Pedig jó néhányat már azelőtt is ismertem, de most megint csak ugyanolyan a hatásuk mint a minden tavasszal kinyíló fűzfavirágok.

Nem vagyok irodalomtörténész, nem tudok higgadt és okoskodó megállapításokat tenni. Egyet azonban úgy gondolok, tévedhetetlenül érzek. Azt, hogy mindig így szerettem volna a így szeretnék vallani az életéről, ahogy Szabó Pál teszi. Ebben a kétkötetű elbeszélésben is, amelyet külön-külön s egy-egyben is szeretek, mert benne van mindaz, amit én még nem tudtam, amit én még nem tudok, s benne van az is, ahogyan tudnom kell.

után fognak kizúgni az immár 60 év fölött ivelő író lelkéből.

Hol van itt most hely elemzési, részre bontani ezeket az írásokat? De talán nem is ez a fontos. En ezen a helyen nem is vállalkozom erre. Megelégszem azzal, hogy eldicselkedhetem az olvasó örömeit, amelyet ez a könyv adott. Elküldöm, hogy emberek, itt van egy író, aki nagyon szeret bennünket, s ebből a szeretetből úgy sarjadnak elő az új és új könyvek, mint a májusi melegben az almárügyek.

Az írósgágnak azt hiszem, ez a legnagyobb joga és legszébb feladata. Megtanítani az embereket mind arra, amit talán mindenki él, de nem mindenki tud. S akinek megadott ezeket mind tudni, annak kötelessége, hogy ezt a tudást átadja azoknak is, akik szomjasan kíváncsiak a mindennapi igazságok egyszerűségére.

Nekem ezt a tanulságot adták ezek az írások, s ezeket az emlékeket, amelyeknek csak töredékét jutott teli hely feleleveníteni. De ez az emlék és tanulság talán elengedő ahhoz, hogy jogot formáljon a jövőendő szabópai írókra is, melyek még ez

A kötet első írása: Emberek a ködben. 1931-es dátum van alatta. Az utolsó a Csendélet a gépállomáson, 1953-as évjeggyel. S a két évszám nekünk már más és más történelmi helyzetet és körülményt jelent, miközben „az író lelkéből tengernyi emlékezők, emberi alakok légiói menettek, és van, aki írás közben az írókat az ég emelte, van, aki a szívére taposott”. Hát hogyan emelne még az olvasót, hogy ne taposna a szívébe, aki dob-benettel csodálkozik rá a tegnapi napok csendjére s a születő holnap zsivalyára.

Valamit azonban még hadd mondjak el, ha csak megfogalmazni akarom. Az írók szépségéről, az író irásművészetéről. Amit ezekben az írásokban annyira szeretek, az a külön írói nyelv, amely annyira jellemző Szabó Pálra. Talán egy magyar trónsincs próza íróink közül, aki annyira ismerné a népművelés titkát, a hasonlatokba, ké-

pekbe bomló lehetőségeket, mint ő. Bizonyításoként csak egy példát a Legényekből. „A dűlőben felszáll a Sára nevű vetélgése, szormorkodása, mint a por. Bébortája a lovakat, szekereket, őt is, az apját is, és itt kavarog körülöttnék mint a felleg. Irtelven befogja a száját rémüldözve, mert úgy érzi, hogy a szája-ból a Sára csókját beleszórtta a szántásba a szél”. Tiszták, fényesek, egyszerűek ezek a kepek, de ha néha nevetésre ingerlők is, akkor is igazak, pontosak. Mint például ez: „Vannak lányok bizonyára, akik ha megcsókolják az embert, beleeg az ember bőrébe, mint a marhába a bilyog.” Es ezt Madarász Laci gondolja, aki 16 éves suttylőlegény, először volt bába és először érte száját egy futó ledny-csók.

Befejezéstül és végső értékelés helyett pedig hadd idézzem magat az író. „Most itt állok, összegyűjtött novelláim előtt s betűim egyszer úgy zúgnak át meg át rajtam, mint a temetőn a szél, aztán meg úgy, mint a májusi mezőn a napszitt. Minden novella, minden írás úgy néz vissza rám a lepergett időből, mintha megannyi tükör lenne. Ahány írás ugyanannyi tükör az elröppenő idő esztendőinek falán. Saját magamat látom bennük, s borzongó riadalommal érzem, hogy az író minden betűje ujjlenyomat, a magyar nép történelmében. S most mit tegyek? Ilyen s ennyi vagyok. Sem több, sem kevesebb”. Ez az igaz és tiszta beszéd. Szabó Pál sem több, sem kevesebb, mint ezek az írások. Ezek pedig azt vallják, Szabó Pál a magyar nép írója: Most és mindörökké. (b. i.)

